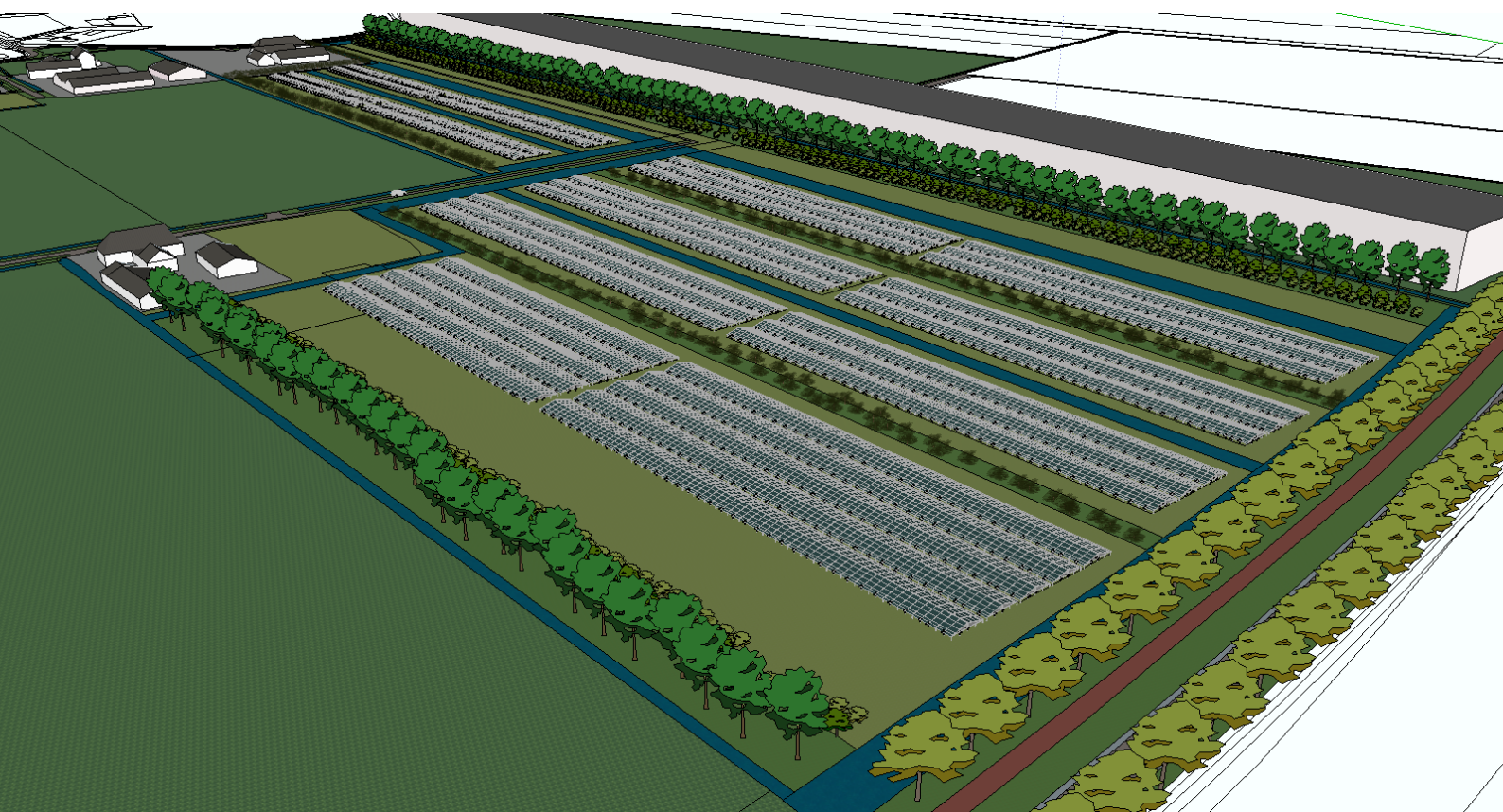

Ruimtelijke Onderbouwing

Zonnepark aan de Achterste Groes in Heesch

Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling Heesch West is voornemens een zonnepark te ontwikkelen aan de Achterste Groes te Bernheze.

Ten behoeve van de aanvraag Omgevingsvergunning is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

De ruimtelijke onderbouwing gaat in op de achtergronden van het project en het project zelf. Het zonnepark gaat fungeren als een bufferzone tussen de woonkernen van Bernheze en het nieuw te realiseren bedrijventerrein. Het zonnepark omvat circa 10 hectare waarvan 3,3 hectare zal worden benut voor 6 MW aan zonnepanelen. Hiermee kunnen op jaarbasis ongeveer 1.700 huishoudens van zonne-energie worden voorzien.

Toetsing van zowel de beleidskaders, de ruimtelijke ordening en de sectorale toetsen wijzen uit dat er geen belemmeringen zijn voor de realisatie van dit zonnepark. Het project is economisch uitvoerbaar en geeft invulling aan maatschappelijke doelstellingen op het gebied van de energietransitie.

Het ontwerp van het zonnepark houdt zichtbaar rekening met de landschappelijke inpassing; het ontwerp van het zonnepark heeft rekening gehouden met het aanwezige slagenlandschap.

Het exploitatiemodel van het zonnepark houdt rekening met maatschappelijke betrokkenheid; de Gemeenschappelijke Regeling is voornemens om minimaal 15% van het park onder te brengen bij burgers en bedrijven in de nabije omgeving van het zonnepark door gebruik te maken van de Regeling Verlaagd Tarief, ook wel bekend als de postcoderoosregeling. Hiervoor werkt de Gemeenschappelijke Regeling samen met de drie lokale energievoerders uit 's-Hertogenbosch, Oss en Bernheze.

Inhoud

SAMENVATTING	2
1. INLEIDING	6
1.1 Achtergronden	6
1.2 Doel	7
1.3 Samenhangende activiteiten en procedure	7
1.4 Leeswijzer	8
2. PROJECTBESCHRIJVING	9
2.1 Locatiekeuze, vanuit de doelstellingen van het project	9
2.1.1 Uitwerking doelstellingen project zonnepark	9
2.1.2 Geschiktheid locatie	10
2.1.3 Haalbaarheidsstudie locaties zonnepark Heesch West	12
2.1.4 Conclusie geschiktheid locatie	14
2.2 Huidige situatie	15
2.3 Toekomstige situatie	15
3. BELEIDSKADER	18
3.1 Rijksbeleid	18
3.2 Provinciaal beleid	19
3.3 Gemeentelijk beleid	21
3.3.1 Duurzame Energieagenda 2017-2020	21
3.3.2 Waarom grootschalig opwekken van zonne-energie?	23
3.3.3 Reactie haalbaarheidsstudie locaties zonnepark Heesch West	23
3.3.4 Maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling	24
3.4 Conclusie beleidskader	25
4. RUIMTELIJKE BEOORDELING	25
4.1 Ruimtelijke relaties tussen het zonnepark en de plek / de ondergrond / het landschap	26
4.1.1 Een goede ontwerpmatch tussen de elementen van het zonnepark en van het landschap (op deze locatie)	26
4.1.2 Verantwoord gebruik van de grond ten behoeve van zonne-energiewinning	27
4.1.3 Landschappelijke inpassing van het zonnepark	28
4.2 Effecten van de omringende ruimtelijke functies op het beoogde nieuwe zonnepark	28
4.2.1 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het wonen in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	28

4.2.2 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van de (niet-agrarische) bedrijven in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	28
4.2.3 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van de agrarische bedrijven in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	29
4.2.4 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het verkeer en het parkeren in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	29
4.2.5 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het water in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	29
4.2.6 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het recreëren in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?	29
4.3 Effecten van het beoogde nieuwe zonnepark op omringende ruimtelijke functies	29
4.3.1 Welke ruimtelijke effecten gaat uit van de beoogde nieuwe zonnepark op het wonen in de omgeving?	29
4.3.2 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op de (niet-agrarische) bedrijven in de omgeving ?	30
4.3.3 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op de agrarische bedrijven in de omgeving ?	30
4.3.4 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het verkeer en het parkeren in de omgeving?	30
4.3.5 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het water in de omgeving?	30
4.3.6 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het recreëren in de omgeving?	30
4.4 Conclusies ruimtelijke beoordeling	30
5. SECTORALE TOETSEN	31
5.1 Ecologie	31
5.1.1 Wet- en regelgeving	31
5.1.2 Onderzoek en conclusie ecologie	33
5.2 Landschap	35
5.2.1 Water in het besluitgebied	35
5.3 Toetsing aan overige sectorale belangen	35
5.3.1 verkeer	35
5.3.2 Geur	36
5.3.3 Luchtkwaliteit	36
5.3.4 Bedrijven en milieuzonering.	36
5.4 Beeld van het landschap	36
5.5 Informatievoorziening	37
5.6 Inrichtingsplan en landschappelijke inpassing	37
5.6.1 Natuurtypen	38
5.6.2 Onderhoudspaden	39
5.6.3 Trafo huisjes	39
5.6.4 Afscherming door hekwerken en brede sloten	39
5.6.5 Hinder van zonlicht op de panelen vanaf de A59	39

5.7	Archeologie en cultuurhistorie	40
5.7.1	Toetsingskader archeologie	40
5.7.2	Beoordeling archeologiegebied	41
5.7.3	Cultuurhistorie	41
5.7.4	Conclusie archeologie en cultuurhistorie	41
5.8	Water	41
5.8.1	Toetsingskader water	41
5.8.2	Beoordeling water	41
5.8.3	Conclusie water	42
5.9	Conclusie sectorale toetsen	42
6.	UITVOERBAARHEID EN OVERLEG	42
6.1	Economische uitvoerbaarheid	42
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	43
7.	CONCLUSIES	43

1. Inleiding

1.1 Achtergronden

Zonnepark aan de Achterste Goes

De Gemeenschappelijke Regeling Heesch West (hierna ook genoemd: de initiatiefnemer/ Heesch West), waaraan de gemeente Bernheze deelneemt, is voornemens om op de locatie aan de Achterste Goes in Heesch een nieuw zonnepark te realiseren ten behoeve van het opwekken van duurzame energie. Het park heeft een oppervlak van circa 10 hectare met een nominaal vermogen van circa 6 MW. Hiermee kunnen circa 1.700 huishoudens van stroom worden voorzien.

Doelstellingen internationaal en nationaal klimaatbeleid

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, een van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

Heesch West wil met het zonnepark een bijdrage leveren aan de doelstelling om in Nederland meer duurzame energie te produceren. Dit sluit aan bij de doelen van het nationale en internationale klimaatbeleid dat is gericht op het toepassen van duurzame energie en het beperken van de uitstoot van broeikasgassen zoals koolstofdioxide (CO₂).

In aanvulling op de duurzaamheidsambities die de gemeenten in hun beleidsdocumenten reeds hebben verankerd, hebben de drie gemeenteraden binnen de gemeenschappelijke regeling aangegeven te willen inzetten op het benutten van de duurzame energie-mogelijkheden in relatie tot Heesch West. Daarbij is de mogelijkheid van zonne-energie expliciet benoemd. Hierover zijn op meerdere momenten door verschillende fracties vragen gesteld. In alle drie de gemeenteraden is dit verzoek vervolgens ook formeel bekrachtigd in de moties die in mei en juni 2016 in de drie raden zijn aangenomen. Daarmee is de bestuurlijke koers voor het realiseren van het zonnepark helder bepaald. Onderstaand overzicht toont per gemeente de relevante moties die de afgelopen jaren zijn ingediend en aangenomen.

Oss:

- 21 maart 2013: mogelijkheden zonnepanelen HW (Groen Links en PvdA); en
- 9 juni 2016: opstellen business case duurzame energie HW (GroenLinks, CDA, D66, BeterOss, SP, PvdA).

's-Hertogenbosch:

- 14 juni 2016: Aanleg energiepark Heesch-West (D66, Bossche Groenen); en
- 14 juni 2016: Motie Energieneutrale en energie opwekkende bedrijvenparken (9 fracties).

Bernheze:

- 14 maart 2013: Motie Zonneparken op bedrijventerrein Heesch-West (Progressief Bernheze en CDA);
- 26 mei 2016: Motie inzake wind- en zonne-energie HW (D66 en CDA); en
- 26 mei 2016: Motie inzake wind- en zonne-energie HW (Progressief Bernheze).

Voornemen

De ontwikkeling van het zonnepark omvat ook de aanleg van de hiervoor benodigde infrastructuur zoals bekabeling, schakelstations en een zone voor de landschappelijke inpassing. De locatie is gelegen aan de Achterste Groes in Heesch.

Heesch West wil met het zonnepark een bijdrage leveren aan de doelstelling om in Nederland meer duurzame energie te produceren. Dit sluit aan bij de doelen van het nationale en internationale klimaatbeleid dat is gericht op het toepassen van duurzame energie en het beperken van de uitstoot van broeikasgassen zoals koolstofdioxide (CO₂).

Het realiseren van en het gebruiken als zonnepark van de gronden, gelegen binnen het besluitgebied, is in strijd met de regels voor deze bestemmingen.

Er is voor gekozen om de planologische inpassing van het zonnepark te laten verlopen door middel van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), ook bekend als het projectafwijkingbesluit. Dat is een procedure waarbij – wegens strijdigheid met het bestemmingsplan – de aanvraag samen met een goede ruimtelijke onderbouwing ter inzage moet worden gelegd voordat het besluit tot vergunningverlening kan worden genomen.

1.2 Doel

Doel van deze ruimtelijke onderbouwing is om de voorgenomen realisatie van het zonnepark op de beoogde locatie aan de Achterste Groes in Heesch in zijn ruimtelijke context te beoordelen. Door middel van die ruimtelijke beoordeling wordt aangetoond dat de realisatie van het zonnepark voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwing – in combinatie met de aanvullende motiveringen die nog zullen worden opgenomen in het vergunningverleningsbesluit inclusief zienswijzenbeantwoording – vormt de basis voor de vergunningverlening door B&W van Bernheze voor de realisatie van het zonnepark op de locatie aan de Achterste Groes.

1.3 Samenhangende activiteiten en procedure

Samenhangende activiteiten die deel uitmaken van deze omgevingsvergunning.

Bij deze aanvraag om omgevingsvergunning voor de realisatie van het zonnepark hangen de volgende activiteiten met elkaar samen.

- Het afwijken van bestemmingsplannen Buitengebied Bernheze”, vastgesteld in 1998 en “Buitengebied Bernheze”, vastgesteld in 2012 voor wat betreft het gebruik van de gronden voor een zonnepark.
- Het bouwen van de opbouwconstructie waarop de zonnepanelen worden geplaatst en een erfafscheiding rondom het zonnepark.
- Het aanleggen van de interne-bekabeling van het zonnepark en het plaatsen van transformatoren voor het transporteren van de opgewekte energie.

- Het inrichten van een zone in en rondom het zonnepark ten behoeve de landschappelijke inpassing.

Bij deze aanvraag behorende documenten en rapporten

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt verwezen naar het plan voor de landschappelijke inpassing.

Procedure

Uitgebreide voorbereidingsprocedure

Aangezien sprake is van een activiteit die is aangewezen in artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), moet de uitgebreide voorbereidingsprocedure uit de Wabo worden gevolgd. Dat houdt in dat eerst een ontwerp van de omgevingsvergunning met de bijbehorende documenten (waaronder de ruimtelijke onderbouwing) ter inzage wordt gelegd, op basis waarvan eenieder zienswijzen naar voren kan brengen. Na de periode van terinzagelegging van het ontwerp van de omgevingsvergunning, beslist het college van burgemeester en wethouders definitief binnen 6 maanden na ontvangst van de aanvraag.

Verklaring van geen bedenkingen gemeenteraad

Artikel 2.27 van de Wabo in combinatie met artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepalen dat voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan, eerst een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moet worden gevraagd aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan echter categorieën van gevallen aangeven waarbij een vvgb niet is vereist. In Bernheze heeft de gemeenteraad nooit het besluit genomen om dergelijke categorieën van gevallen aan te wijzen. Daarom heeft het college van B&W altijd als het een omgevingsvergunning wil verlenen voor het afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo, een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad nodig. Op 5 juli 2018 wordt de gemeenteraad van Bernheze gevraagd een verklaring van geen bedenkingen voor dit project af te geven en het college daarbij te machtigen om de definitieve verklaring af te geven na de terinzagelegging van de ontwerpvergunning en de verklaring van geen bedenkingen.

1.4 Leeswijzer

In deze ruimtelijke onderbouwing komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde.

- Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van het project. Ook wordt in dit hoofdstuk vanuit het project de keuze voor de locatie aan de Achterste Groes onderbouwd.
- In hoofdstuk 3 wordt het relevante planologische beleidskader weergegeven.
- In hoofdstuk 4 wordt vanuit het beleid en vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een ruimtelijke beoordeling gegeven van het project.
- Hoofdstuk 5 bevat een samenvatting van de sectorale onderzoeken en toetsen die ten behoeve van de realisatie van het project zijn uitgevoerd.
- De uitvoerbaarheid van het project wordt beschreven in hoofdstuk 6. In dat hoofdstuk zijn ook de resultaten van het overleg met de betrokken bestuursorganen beschreven.
- Tot slot bevat hoofdstuk 7 de samenvattende conclusies.

2. Projectbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de criteria waaraan, vanuit de doelstellingen van het project gezien, een locatie voor het grootschalig opwekken van zonne-energie moet voldoen. Vervolgens worden de locatiemogelijkheden beschreven binnen het gebied Heesch West. Daarna wordt de locatie aan de Achterste Groes beschreven en wordt aangegeven waarom dit, vanuit de doelstellingen van het project gezien, een geschikte locatie is voor het grootschalig opwekken van zonne-energie. Tot slot wordt het project beschreven zoals dat initiatiefnemer Heesch West voor ogen staat op de locatie aan de Achterste Groes in Heesch.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de beleidskaders waaraan moet worden voldaan.

De beoordeling of het project voldoet aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening, wordt verricht in hoofdstuk 4.

Door deze indeling komt de motivering voor de vergunningaanvraag (hoofdstuk 2) los te staan van de motivering voor de vergunningverlening (hoofdstuk 3 en 4). Dit is wenselijk omdat de vergunningaanvrager (de Gemeenschappelijke Regeling Heesch West) niet dezelfde partij is als de vergunningverlener (de gemeente Bernheze). Beide partijen formuleren op deze wijze hun eigen overwegingen.

2.1 Locatiekeuze, vanuit de doelstellingen van het project

In deze paragraaf wordt de keuze voor de beoogde locatie aan de Achterste Groes onderbouwd vanuit de doelstellingen van het project.

Het project van de realisatie van een zonnepark aan de Achterste Groes in Heesch heeft de volgende doelstellingen:

- A. een bijdrage leveren aan het streven van het rijk om te komen tot een aandeel van 16% van duurzaam opgewekte energie in het totale Nederlandse energieverbruik in 2023;
- B. in de toekomst wil Bernheze als gemeente evenveel energie opwekken als verbruiken. Bernheze heeft veel ambities voor duurzaamheid en scoort goed op duurzame energie. 11% van het energieverbruik in Bernheze wordt al duurzaam opgewekt. In 2030 wil Bernheze energieneutraal zijn. De realisatie van het zonnepark geeft invulling aan de duurzame energieagenda.
- C. een andere, duurzame bestemming vinden voor de eerder door Heesch West verworven gronden, die gezien de huidige planbegrenzing niet voor het bedrijventerrein Heesch West benodigd zijn
- D. een technisch en fysiek-ruimtelijk zo geschikt mogelijke (deel)locatie vinden voor het zonnepark;
- E. te voldoen aan alle beleidsvereisten die gesteld worden aan een zonnepark-project, en aan het wettelijke vereiste van een goede ruimtelijke ordening.

2.1.1 Uitwerking doelstellingen project zonnepark

Ad A. Bijdrage energietransitie

Dit is deels al behandeld in paragraaf 1.1, “Achtergronden”. Zie ook paragraaf 3.1, onder het kopje “Energieakkoord (2013)+”.

Ad B. Bernheze energieneutraal

Aan de noodzakelijke voorwaarden voor het gebruik als zonnepark - voldoende zonne-uren – wordt voldaan in de provincie Noord-Brabant. Op basis van gegevens van het KNMI blijkt dat de provincie Brabant gemiddeld 1.500 zonuren per jaar heeft.

Ad C. Duurzame bestemming

Deze gronden zijn eerder aangekocht ten behoeve van de realisatie en ontsluiting van het bedrijventerrein Heesch West. De aankoop betrof destijds een groot grondcomplex, ten dele binnen en ten dele buiten de plangrens van het bedrijventerrein ligt. Voor het deel dat niet voor bedrijventerrein wordt benut, kan een andere, liefst duurzame bestemming worden gegeven aan de kavels. Een zonnepark draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Ad D. Geschiktheid locatie

Deze doelstelling – het vinden van een technisch en fysiek-ruimtelijk zo geschikt mogelijke (deel)locatie – is te specificeren aan de hand van een aantal voorwaarden. De te vinden locatie moet:

- een voldoende omvang hebben;
- een goede oriëntatie hebben;
- vrij zijn van schaduw werpende objecten;
- niet alleen ruimte bieden voor de panelen, maar ook voor plaatsing, onderhoud en landschappelijke inpassing;
- geen belemmeringen opwerpen wat betreft de beschikbaarheid van de grond;
- aansluitingsmogelijkheden (in de directe nabijheid) geven op het elektriciteitsnet;
- makkelijk te beveiligen zijn;
- goede mogelijkheden bieden voor landschappelijke inpassing;
- goede mogelijkheden bieden voor maatschappelijke deelname aan het project.

Ad E. Beleidsvereisten; goede ruimtelijke ordening

De beleidsvereisten waaraan moet worden voldaan, worden in hoofdstuk 3 behandeld. De beoordeling of er wordt voldaan aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening, wordt verricht in hoofdstuk 4.

2.1.2 Geschiktheid locatie

Er zijn zoals bovenstaand benoemd verschillende criteria voorhanden waaraan een locatie voor het grootschalig opwekken van zonne-energie moet voldoen. Onderstaand worden deze toegelicht en gemotiveerd.

Omvang van de locatie

De locatie moet een goede omvang hebben. Het plangebied aan de Achterste Groes is met een bruto oppervlakte van ca. 10 hectare van voldoende omvang. In vergelijking met andere locaties in het gebied onder de reikwijdte van Heesch West is dit een van de grotere kavels die beschikbaar zijn voor realisatie van zonne-energie. Het bruto te installeren vermogen van het park kan daardoor een substantiële bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambitie van Heesch West.

Oriëntatie

Het perceel moet een goede oriëntatie hebben.

Het perceel aan de Achterste Groes heeft door zijn begrenzingen een goede oriëntatie. Op het perceel kan door middel van de constructie een goede oost-westoriëntatie worden behaald. Het perceel is daarnaast rechthoekig, waardoor er de mogelijkheid is om lange aaneengeschakelde panelen te realiseren. Hierdoor wordt de opbrengst per paneel geoptimaliseerd.

Vrij van schaduw

De locatie moet vrij zijn van schaduw werpende objecten. De zonnepanelen moeten zoveel mogelijk uit de schaduw van omliggende objecten worden geplaatst. Zonnepanelen zijn serieel geschakeld, hetgeen betekent dat wanneer één rij panelen uit eenzelfde seriegeschakelde rij panelen beschaduwd wordt, de energieopbrengst van de gehele rij panelen vermindert. Een optimale locatie voor zonnepanelen is daarom zoveel mogelijk gevrijwaard van schaduwhinderlijke objecten. Op de kavels aan de Achterste Groes zijn op dit moment geen hoog opgaande bosschages of andere schaduwvormende elementen aanwezig. Ten behoeve van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de zonnepanelen worden nieuwe beplantingsstroken toegevoegd. Met de inpassing van de zonnepanelen wordt voldoende afstand gehouden in relatie tot de schaduwwerking van deze nieuwe stroken.

11

Ruimte voor plaatsing, onderhoud en inpassing

De locatie moet niet alleen ruimte bieden voor de panelen, maar ook voor plaatsing, onderhoud en landschappelijke inpassing. Er is voldoende ruimte nodig voor het kunnen aanleggen en onderhouden van het terrein (bijvoorbeeld onderhoudspaden en transformatoren). Ook voor de landschappelijke inpassing moet voldoende vrije ruimte beschikbaar zijn. De locatie Achterste Groes voldoet aan deze vereisten.

Vrije beschikbaarheid van de grond

De locatie moet geen belemmeringen opwerpen wat betreft de beschikbaarheid van de grond. Als de vergunning in werking is getreden of onherroepelijk is, moeten er geen belemmeringen meer zijn om te starten met de aanleg van het zonnepark. De beoogde locatie is eigendom van de initiatiefnemer, dus wordt aan dit vereiste voldaan.

Aansluiting op het elektriciteitsnet

De locatie moet aansluitingsmogelijkheden (in de directe nabijheid) bieden op geschikte ondergrondse infrastructuur. De afstand tot een bestaande aansluiting op het hoog- of middenspanningsnetwerk is voor alle energieprojecten cruciaal, dus ook voor een zonnepark als deze. Het aanleggen van nieuwe ondergrondse infrastructuur is immers kostbaar. Het meest ideaal is zodoende een locatie die zich in de directe nabijheid van geschikte ondergrondse infrastructuur bevindt. De aansluiting van de locatie zal plaatsvinden op het 10 kV net, dat gelegen is rondom het zonnepark. De afstand tot het station is vanaf de locatie Achterste Groes het kortst, vergeleken met andere locaties.

Beveiliging

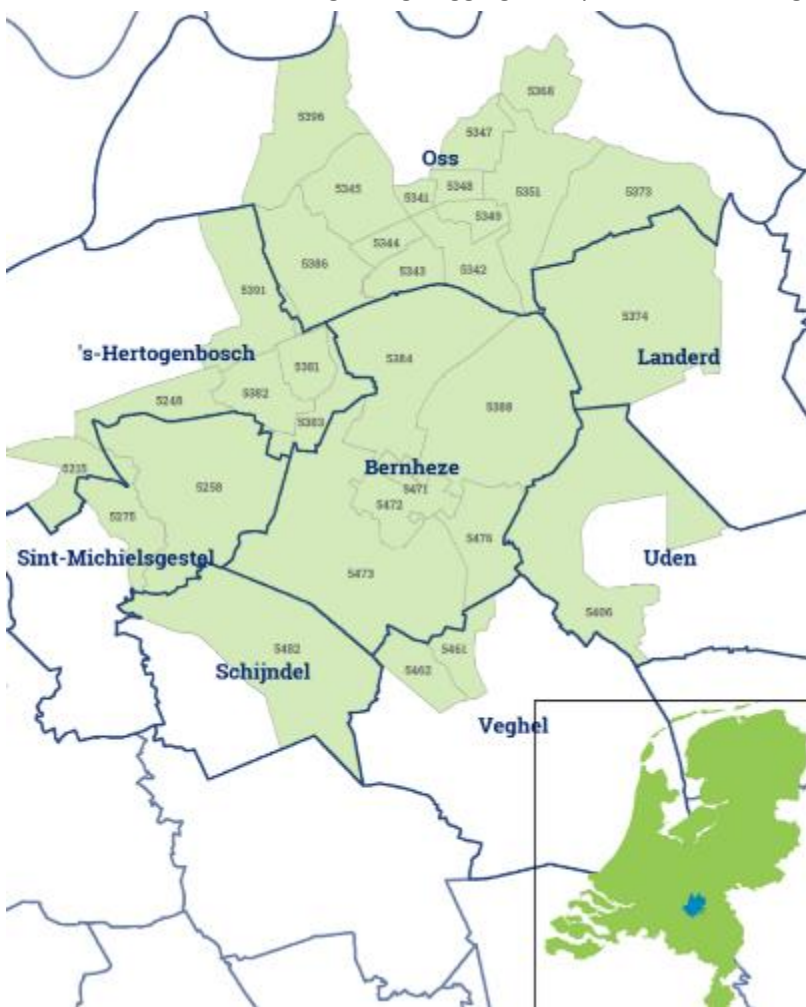
De locatie moet makkelijk te beveiligen zijn. De kavels worden aan driekwartzijde begrensd door waterlopen/brede sloten hetgeen de mogelijkheden voor natuurlijke vormen van beveiliging vereenvoudigt.

Aangrijpingspunten voor landschappelijke inpassing

De locatie moet aangrijpingspunten bieden voor een goede landschappelijke inpassing. De kavels zijn gevormd in een slagenlandschap waardoor de opstelling van de zonnepanelen landschappelijk goed kan worden ingepast en opgaat in het landschap. Verhoudingsgewijs wordt veel ruimte ingezet voor de landschappelijke inpassing op het perceel aan de Achterste Groes. Dat leidt tot verlies aan opwekkingsvermogen, omdat de panelen niet in de schaduw mogen komen te liggen van de landschappelijke inpassing, en er dus afstand van moeten houden. Verder fungeert het zonnepark, doordat de landschappelijke inpassing er als een groene rand omheen ligt, als een groene buffer tussen de bebouwde kern en het toekomstige bedrijventerrein. De wijze van inpassing brengt de oorspronkelijke structuur van het slagenlandschap ten dele weer terug.

Mogelijkheden voor participatie

De locatie moet, door een gunstige ligging ten opzichte van woongebieden, goede mogelijkheden bieden voor maatschappelijke deelname aan het project (het betrekken van bewoners bij de energieopwekking). De ligging is ideaal vanuit de optiek van burgerparticipatie en betrokkenheid van inwoners bij het opwekken van duurzame energie. Inwoners kunnen straks zien waar hun stroom vandaan komt. Middels participatiemodellen (o.a. door middel van een energiecoöperatie) worden burgers in de gelegenheid gesteld om een (financieel) belang verwerven in het zonnepark. Bij voorbeeld via de postcoderoosregeling waarbij adressen in de omringende postcodegebieden gebruik kunnen maken van een fiscaal aantrekkelijke participatieregeling.

Figuur 1: potentiële postcoderoos Heesch West

2.1.3 Haalbaarheidsstudie locaties zonnepark Heesch West Locatiemogelijkheden

Voor de realisatie van grondgebonden zonne-energie heeft Heesch West een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden en locaties binnen het gebied Heesch West. Hier zijn binnen het gebied voor het bedrijventerrein verschillende locaties benoemd.

Figuur 2: kavels die zijn onderzocht

Nader onderzoek heeft ertoe geleid dat de locatie aan de Achterste Groes (overigens samen met het beoogde zonnepark aan de westzijde) voldoet aan de te stellen criteria en dus als geschikte locatie wordt beoordeeld. Onderstaand lichten we dit toe (het gaat hierbij om een deel van de geschiktheidscriteria die genoemd zijn in paragraaf 2.1.2):

Omvang.

De betreffende gronden aan de Achterste Groes bevatten een aaneengesloten perceel met een bruto oppervlakte van ca. 10 hectare. Het bruto te installeren vermogen van het park levert een substantiële bijdrage aan de duurzaamheidsambitie van Heesch West en past binnen de energie- en klimaatdoelstellingen van de gemeente Bernheze.

Bestemming.

Deze gronden zijn eerder aangekocht ten behoeve van de realisatie en ontsluiting van het bedrijventerrein Heesch West. De aankoop betrof destijds een groot grondcomplex, ten dele binnen en ten dele buiten de plangrens van het bedrijventerrein ligt. Voor het deel dat niet voor bedrijventerrein wordt benut, kan een andere, liefst duurzame bestemming worden gegeven aan de kavels. Een zonnepark draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Ligging.

De ligging van de locatie Achterste Groes is om meerdere redenen zeer geschikt als zonnepark:

- de kavels worden aan driekwartzijde begrensd door waterlopen/brede sloten hetgeen de mogelijkheden voor natuurlijke vormen van beveiliging vereenvoudigt;
- de kavels fungeren als groene buffer tussen de bebouwde kern en het toekomstige bedrijventerrein;

- de kavels zijn gevormd in een slagenlandschap waardoor de opstelling van de zonnepanelen landschappelijk goed kunnen worden ingepast en opgaan in het landschap. De wijze van landschappelijke inpassing kan bijdragen aan het herstel van het oorspronkelijke slagenlandschap;
- Dichtbij het 10 kV-netwerk van Enexis.

Interactie met omgeving.

De ligging biedt kansen vanuit de optiek van burgerparticipatie en betrokkenheid van inwoners bij het opwekken van duurzame energie. Inwoners kunnen straks zien waar hun stroom vandaan komt. Middels participatiemodellen (o.a. door middel van een energiecoöperatie) worden burgers een in de gelegenheid gesteld om een (financieel) belang verwerven in het zonnepark. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de postcoderoosregeling.

14

2.1.4 Conclusie geschiktheid locatie

Van de verschillende locaties zijn er twee locaties aangewezen die worden ingezet voor zonne-energie: Achterste Groes en locatie voor wateropvang aan de westzijde binnen het bedrijventerrein Heesch West. Op deze laatstgenoemde locatie kan een drijvend zonnepark worden gerealiseerd, gecombineerd met de wateropvang.

Figuur 3: locatieaanduiding zonneparken Heesch West

Bij het selecteren van de gebieden om de zonneparken te realiseren, is vooral rekening gehouden met:

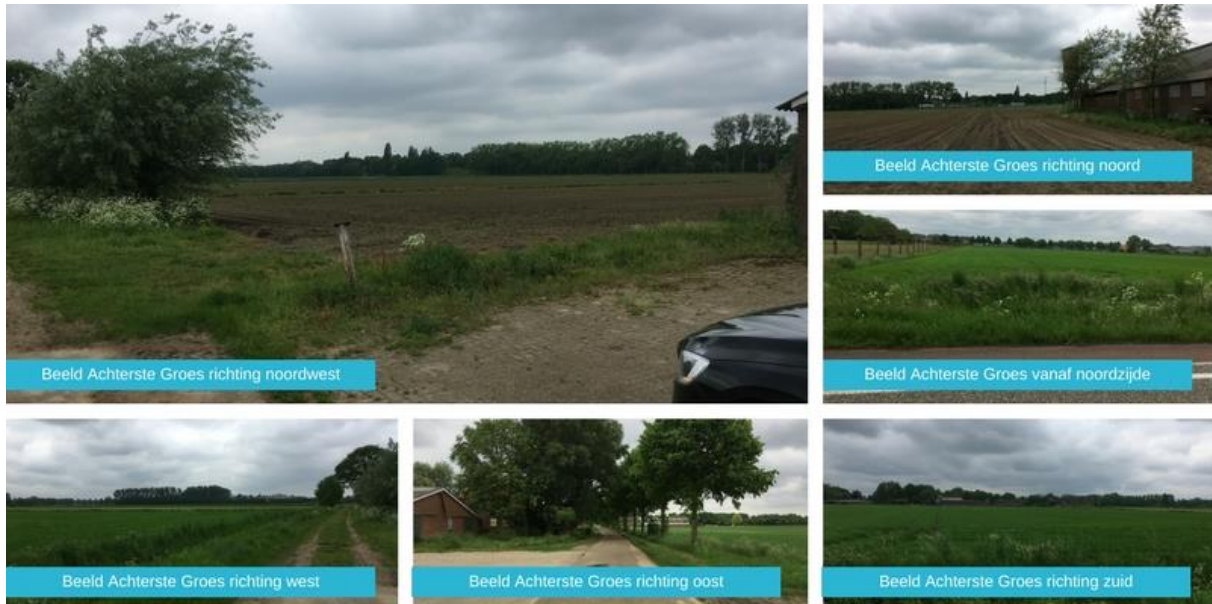
- Beschikbaarheid van de locatie in relatie tot de verwachte indeling van het bedrijventerrein;
- Kansen voor multifunctioneel gebruik (bv combinatie met waterberging)
- de landschappelijke inpassing; en
- eventuele zichtlijnen.

Na een zorgvuldige selectieprocedure zijn uiteindelijk twee locaties overgebleven die voldoen aan de criteria: één aan de oostzijde van het bedrijventerrein waarbij een combinatie wordt gemaakt met de daar beoogde groene inpassing en één aan de westzijde in de keg waar geen bedrijven mogen worden gevestigd en de waterberging voor het bedrijventerrein is voorzien.

Deze beide locaties voldoen het beste aan alle criteria die werden gesteld aan een goede locatie voor een zonnepark voor grootschalige energieopwekking. Zij zijn dus beiden geschikte locaties voor het realiseren van een zonnepark.

2.2 Huidige situatie

In de huidige situatie zijn de percelen tijdelijk verpacht voor gebruik als agrarische grond. De percelen zijn als onderdeel van een groter grondcomplex ooit aangekocht ten behoeve van de toekomstige ontwikkeling van het bedrijventerrein Heesch West en de bijbehorende ontsluitingsweg.

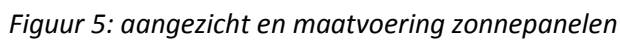

Figuur 4: Huidige situatie

2.3 Toekomstige situatie

Basisprincipe ontwerp zonnepanelen

De zonnepanelen worden op lage staanders geplaatst. Het bijzondere van de opstelling is dat de oriëntatie van de panelen niet op het zuiden is maar op het oosten en/of het westen. Door de geringe hellingshoek (15 graden) is het mogelijk om een hogere productie te halen dan bij een oriëntatie op het zuiden. De hoogte van de opstelling is maximaal 1,67 meter boven maaiveld en de panelen liggen op 0,6 meter boven het maaiveld.

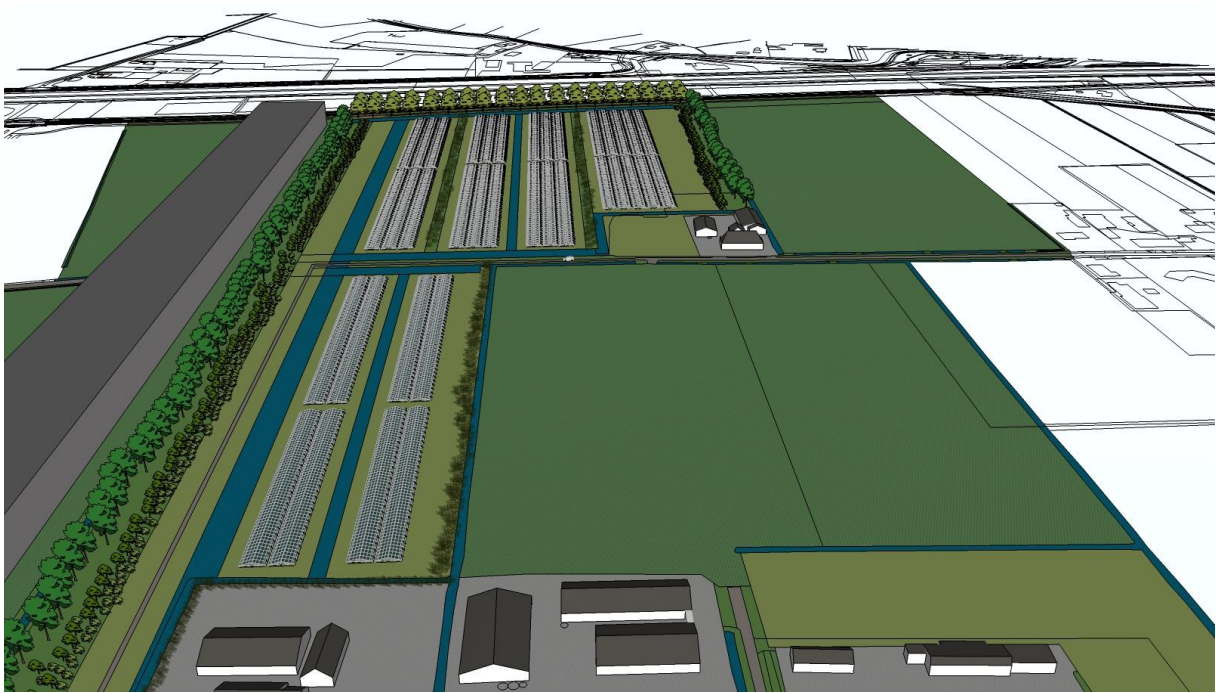

Voor de omvorming van gelijkstroom naar wisselstroom zijn trafo's aan de randen van het park geplaatst. Deze trafo's worden geplaatst in compactstations met hoogte van circa 2 meter.

Figuur 6: voorbeeld van een groene afscherming van een zonnepark, Zonnepark Azewijn.

Situatietekening definitief ontwerp

Figuur 7: situatietekening definitief ontwerp.

3. Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het planologische beleidskader beschreven van het rijk (paragraaf 3.1), provincie (paragraaf 3.2) en de gemeente (paragraaf 3.3) dat van toepassing is op dit initiatief om een nieuw zonnepark te realiseren.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In deze structuurvisie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028:

- de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer en energie (inclusief het aanwijzen van gebieden waar grootschalige windparken kunnen komen);
- de waterveiligheid (zoals de Afsluitdijk), het kustfundament en de milieukwaliteit;
- de bescherming van het cultureel erfgoed en unieke natuur (zoals de Waddenzee, de Stelling van Amsterdam en de Veluwe).

Besluit ruimtelijke ordening (Barro)

In het Besluit ruimtelijke ordening (Barro) geeft het Rijk in algemene regels aan waaraan bestemmingsplannen (dan wel een omgevingsvergunning als deze) moeten voldoen. In samenhang met het beleid dat is aangegeven in de SVIR, zijn deze regels vooral gericht op het veilig stellen van de nationale belangen waarvoor, gelet op de belangen, beperkingen gelden voor de ruimtelijke besluitvorming op lokaal niveau. In het Barro worden noch aan de locatie noch aan de ontwikkeling van dit project regels gesteld.

Het beoogde zonnepark raakt geen van de onderwerpen in het ruimtelijke Rijksbeleid. Het ruimtelijke Rijksbeleid verzet zich zodoende niet tegen de ontwikkeling van een zonnepark op deze locatie.

Energieakkoord (2013)

In het energieakkoord is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het energieakkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken op de korte- en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 petajoule energiebesparing per 2020;
- een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn verder uitgewerkt in verschillende pijlers. Voor de ontwikkeling van het zonnepark zijn vooral pijler 2 'Opschalen hernieuwbare energieopwekking' en pijler 3 'Stimuleren van decentrale duurzame energie (DDE)' relevant. In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ (PetaJoule) energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om te komen tot deze energieopwekking zijn alle vormen van energieopwekking nodig: wind, biomassa en zon. Momenteel bedraagt het aandeel zonne-energie minder dan 1% van de totale energievraag. De toekomstige zonnepark levert daarom een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het rijk om te komen tot

een aandeel van 16% van duurzaam opgewekte energie in het totale Nederlandse energieverbruik in 2023. Het project past zodoende in het energiebeleid van het Rijk zoals dat is neergelegd in het Energieakkoord.

3.2 Provinciaal beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

Provinciale Staten hebben op 7 februari 2014 de partiële herziening 2014 van de Structuurvisie RO 2010 vastgesteld. Getuige de 'structurenkaart', behorend bij deze structuurvisie, ligt de locatie voor zonnepark aan de Achterste Groes in 'gemengd landelijk gebied' (artikel 7 van de regels van de provinciale Verordening Ruimte is daarop van toepassing) en in 'zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling' (artikel 8).

Provinciale Verordening ruimte 2014

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben in hun vergadering van 10 juli 2015 de Verordening ruimte 2014 vastgesteld. In 2017 is deze geactualiseerd.

Artikel 7.20 ('Zonneparken') van de regels van die verordening is op dit project van toepassing. In artikel 7.20 staat:

3. In afwijking van artikel 3.1, tweede lid onder a (verbod op nieuwvestiging) is in gemengd landelijk gebied nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen.
4. In afwijking van artikel 7.10, eerste lid onder a is in gemengd landelijk gebied vestiging van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen mogelijk met een grotere omvang dan 5000 m².
5. Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste en tweede lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2e of 3e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. uit een gemeentelijke visie blijkt dat de aanwijzing van een projectlocatie nodig is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie;
 - b. in deze visie is afgewogen welke locaties binnen de gemeente geschikt zijn gelet op aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit;
 - c. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
 - d. de ontwikkeling gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
6. De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in het derde lid onder c wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:
 - a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
 - b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
 - c. de bijdrage die wordt geleverd aan maatschappelijke doelen."
7. Aan de omgevingsvergunning als bedoeld in het derde lid worden in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
 - b. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
 - c. voor het gestelde onder b. wordt financiële zekerheid gesteld.

Artikel 3.1, derde lid, van de Verordening ruimte luidt:

Ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit bevat de toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid een verantwoording waaruit blijkt dat: [...]

1. in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de in het plan begrepen gronden en de naaste omgeving, in het bijzonder wat betreft de bodemkwaliteit, de waterhuishouding, de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, de cultuurhistorische waarden, de ecologische waarden, de aardkundige waarden en de landschappelijke waarden;
2. de omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, past in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid;
3. een op de beoogde ruimtelijke ontwikkeling afgestemde afwijking van het personen- en goederenvervoer is verzekerd, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor, inclusief openbaar vervoer, een en ander onder onverminderd hetgeen in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en elders in deze verordening is bepaald.

In artikel 8.1 ('Zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling') staat het volgende:

1. In afwijking van artikel 3.1, tweede lid, onder a (verbod op nieuwvestiging) en artikel 4.2 (stedelijke ontwikkeling) kan een bestemmingsplan, ter plaatse van de aanduiding 'Zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling' voorzien in een stedelijke ontwikkeling.
 - a. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid strekt ertoe dat:
 - b. de stedelijke ontwikkeling aansluit bij bestaand stedelijk gebied of plaatsvindt in een nieuw cluster van stedelijke bebouwing;
 - c. bij de stedenbouwkundige en landschappelijke inrichting rekening wordt gehouden met de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten en structuren in het gebied zelf en in de naaste omgeving, waaronder mede begrepen de ontwikkeling van een groene geleding ten behoeve van ecologische en landschappelijke verbindingen, door deze in de planontwikkeling te betrekken;
2. Voor zover een bestemmingsplan voorziet in een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, is artikel 2, vierde lid (zwaarste regiem geldt) niet van toepassing en heeft het tweede lid, onder b voorrang op de beschermingsregels die elders in deze verordening zijn opgenomen, behoudens in geval dat artikel 5 (NNB) van toepassing is.
3. Op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid zijn de bepalingen uit artikel 4.3 tot en met artikel 4.10 van overeenkomstige toepassing.

In 2017 zijn de volgende wijzigingen vastgesteld op de Verordening ruimte:

Een nieuw artikel 32.3 is toegevoegd met als onderwerp Projectlocatie zonne-energie. Dit artikel luidt als volgt:

Het college van burgemeester en wethouders kan Gedeputeerde Staten verzoeken de aanduiding projectlocatie zonne-energie op te nemen indien:

- uit een gemeentelijke visie blijkt dat de aanwijzing van een projectlocatie nodig is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie;
- een afweging heeft plaatsgevonden welke locaties geschikt zijn gelet op aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit;
- de ontwikkeling van de projectlocatie een maatschappelijke meerwaarde geeft;

- de ontwikkeling gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;

is verzekerd dat de zonnepanelen na afloop van het gebruik worden gesaneerd.

Samengevat

Uit de Verordening ruimte komt naar voren:

- dat er een gemeentelijke visie moet zijn:
 - waarin de noodzaak van een 'projectlocatie' voor het opwekken van duurzame energie (anders gezegd: de noodzaak van een grondgebonden oplossing met name een oplossing in aanvulling op daken) wordt aangetoond;
 - waarin een afweging met betrekking tot de locatiekeuze plaatsvindt
 - (verschillende mogelijke locaties worden daarbij aan de orde gesteld), waarbij zorgvuldig ruimtegebruik (kan het niet ook in bebouwd gebied?) en ruimtelijke kwaliteit kernbegrippen zijn;
 - waarin de maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling wordt aangetoond (die te maken heeft met de mate van meervoudig ruimtegebruik, de mate waarin maatregelen zijn getroffen om de impact op de omgeving zo klein mogelijk te laten zijn, en de bijdrage die wordt geleverd aan maatschappelijke doelen);
 - waarin word aangetoond dat de ontwikkeling inpasbaar is in haar omgeving;

21

Daarbij gelden alle voorwaarden zoals in de Verordening worden gesteld.

Tijdens een vooroverleg heeft de provincie gesteld dat participatie middels crowdfunding of de Regeling Verlaagd Tarief (postcoderoosregeling) als maatschappelijke meerwaarde wordt beschouwd

In paragraaf 3.3 wordt ingegaan op de gemeentelijke beleidsstukken die tegemoet komen aan bovenstaande provinciale vereisten.

In hoofdstuk 4 worden de overige aspecten behandeld, die meer met concrete ruimtelijke beoordelingen en afwegingen te maken hebben.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Duurzame Energieagenda 2017-2020

De Duurzame Energieagenda 2017-2020 van de gemeente Bernheze, vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2016, bevat de visie die wordt vereist in artikel 7.20 lid 3 onder a van de regels van de provinciale Verordening ruimte ("uit een gemeentelijke visie blijkt dat de aanwijzing van een projectlocatie nodig is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie"; zie ook paragraaf 3.2). Op pagina 8 van dit document wordt de "Visie duurzame energie gemeente Bernheze" weergegeven:

"De opwarming van de aarde door invloed van de mens is een feit. De rol en afhankelijkheid van fossiele brandstoffen is te groot en heeft een negatieve invloed op ons klimaat en het milieu. Daarom wil Bernheze over naar een duurzame energievoorziening in 2030. Dit lukt alleen samen met inwoners en bedrijven met wie we samen geloven dat het moet. De gemeente maakt energiebesparing en gebruik van duurzame energie en duurzame mobiliteit bij al haar beleid en handelingen expliciet. Wat zij niet zelf kan, doet zij samen met inwoners en bedrijven in de rollen van initiator, stimulator, facilitator en regisseur. Het toekomstbeeld voor onze gemeente is een samenleving die groen en gezond is, weinig energie verbruikt en duurzame energie lokaal opwekt

(zon, wind, biogas). Energie delen we slim en waar mogelijk slaan we energie op. We verplaatsen ons duurzaam en ‘delen’ vervoersmiddelen. Mensen vinden werk in de duurzame energievoorziening.”

Aan deze formulering van de visie is een reeks strategische doelen voor 2030 verbonden, waarvan nummer 4 als volgt luidt:

4. Grootschalige opwek van duurzame energie: Ondanks de inzet bedrijfsgebouwen en woningen zo energiezuinig als mogelijk te maken, kan de resterende energie niet altijd op locatie worden opgewekt. Daarom is inzet op grootschalige opwek van lokaal geproduceerde energie, door een mix van duurzame bronnen uit de omgeving, van belang.

Het op grootschalige wijze opwekken van zonne-energie buiten de bestaande bebouwing is aan te merken als een vorm van duurzaam ruimtegebruik. De locatie aan de Achterste Groes wordt thans gebruikt voor agrarische activiteiten en heeft daarmee momenteel nog een duidelijke functie. De technische levensduur van de huidige generatie zonnepanelen is circa 20 jaar. Omdat de panelen niet aard- en nagelvast in de bodem worden verankerd (zie paragraaf 2.3) is na deze periode een ander gebruik weer mogelijk.

Onderdeel van de duurzame energieagenda 2017-2020 is een projectenbundel. Deze is onderverdeeld naar strategische thema's:

- A. Energieneutrale gemeente
 1. Invoering van een vaste “duurzaamheidsparagraaf” in relevante college- en raadsvoorstellen
 2. Voorbeeldfunctie gemeente inzetten als versneller
 3. Duurzaamheidscollectief De Energieweverij
- B. Energieneutrale woningen
 1. Energieloket inwoners Bernheze
 2. Energieneutrale huurwoningen i.s.m. woningbouwcorporaties
 3. Zonnepanelen op alle huurwoningen in Bernheze
 4. Renovatie van twintig woningen naar Nul Op de Meter (NOM)
 5. Gasloze nieuwbouwwijk
 6. Smart Grid project “Samen Slim met Energie”
 7. 100% Nul-Op-de-Meter CPO's
 8. Prijsvraag: duurzaamste idee van Bernheze (een keer per twee jaar)
- C. Energieneutrale sportverenigingen en bedrijven
 1. Grootschalig zonnepanelenproject voor bedrijven Bernheze
 2. Energiebespaar-advisering “Bij de ondernemer aan tafel”
 3. Duurzame bedrijven route – inspiratie via best practices
 4. Energieke sportverenigingen Bernheze
- D. Grootschalige opwek van duurzame energie
 1. Collectieve zonnedaken/-weide projecten in Bernheze
 2. Zonnepark op Heesch West
 3. Zonnepanelen op agrarische bedrijven in het buitengebied
- E. Schoon vervoer
 1. Electrische (wijk)deelauto inwoners Bernheze
 2. Electrische deelauto bedrijventerrein

Hieruit blijkt dat de gemeente Bernheze niet alleen inzet op grondgebonden zonnepanelen. De gemeente kiest voor het ‘hele pakket’ van duurzame maatregelen. Daaraan gaat eerst een

belangrijke keuze vooraf: namelijk de keuze om op grootschalige wijze zonne-energie op te wekken. Dit blijkt ook uit de moties van Bernheze:

- 14 maart 2013: Motie Zonneparken op bedrijventerrein Heesch-West (Progressief Bernheze en CDA);
- 26 mei 2016: Motie inzake wind- en zonne-energie HW (D66 en CDA); en
- 26 mei 2016: Motie inzake wind- en zonne-energie HW (Progressief Bernheze).

Grootschalige opwek van duurzame energie is óók nodig (als deel van het pakket), omdat de daken van bedrijfsgebouwen en woningen op zich niet voldoende energie kunnen opwekken om de duurzaamheidsdoelen te bereiken. Voor bedrijventerrein Heesch West wordt integraal ingezet op een hoge duurzaamheidsambitie. Panelen op de daken maken daarvan uiteraard ook onderdeel uit. Daarnaast worden in het bedrijventerrein drijvende zonnepanelen geplaatst op de waterpartij die voor de waterretentie nodig is. Het zonnepark Achterste Groes vormt hierop een aanvulling.

Aanvullend op het bovenstaande kan het volgende worden overwogen over grootschalige (grondgebonden) opwekking van zonne-energie.

3.3.2 Waarom grootschalig opwekken van zonne-energie?

Tot op heden wordt zonne-energie hoofdzakelijk toegepast bij kleinverbruikers binnen het midden- en kleinbedrijf (MKB) en bij particulieren. Het totaal aandeel van zonne-energie bedraagt momenteel ongeveer 0,3% van de totale elektriciteitsproductie in Nederland. Het betreft hoofdzakelijk zonnepanelen op daken waarbij de geproduceerde elektriciteit hoofdzakelijk voor eigen gebruik wordt benut. Het surplus wordt aan het netwerk geleverd.

Het op grootschalig wijze opwekken van zonne-energie, dat wil zeggen het opwekken van zonne-energie door middel van zonnecellen in een opstelling van 1 hectare (ha) of meer wordt in Nederland steeds gangbaarder. Dit is onder andere het gevolg van de technologische ontwikkeling op het gebied van zonne-energie. Ieder jaar weer worden nieuwe innovaties gedaan op het gebied van zonne-energie waardoor de efficiency van zonnecellen continue verbeterd. Ook het subsidieregime speelt daarin een belangrijke rol. Dit leidt er toe dat de ontwikkeling van grootschalige zonneparken meer en meer rendabel wordt.

Het grootschalig opwekken van zonne-energie heeft voordelen ten opzichte van het decentraal en kleinschalig opwekken van zonne-energie zoals dat nu in Nederland nog veel gebeurt.

Grootschalig opwekken levert een belangrijk efficiencyvoordeel, zowel qua opwekkingswijze als transport. Een groot zonnepark levert een grotere jaarproductie aan elektriciteit dan op een groter aantal kleinere parken. Hierdoor kan op een hoger spanningsniveau de elektriciteit worden aangeboden op het landelijke hoogspanningsnetwerk waardoor minder transportverlies optreedt.

Lang niet al het dakoppervlak in Nederland is op dit moment geschikt voor het opwekken van zonne-energie. Om momenteel op een economische rendabele wijze zonne-energie op te wekken, moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan (zie paragraaf 2.1.3). Slechts een deel van het bestaande Nederlandse dakoppervlak voldoet aan deze randvoorwaarden. Daarom zijn ook andere locaties nodig om optimaal van zonne-energie in Nederland gebruik te kunnen maken.

3.3.3 Reactie haalbaarheidsstudie locaties zonnepark Heesch West

Ook aanvullend op het voorgaande moet worden verwezen naar de in paragraaf 2.1 behandelde haalbaarheidsstudie van mogelijke locaties voor een zonnepark in Heesch West. De in artikel 7.20 lid 3 onder a van de regels van de Verordening ruimte vereiste visie ("uit een gemeentelijke visie blijkt dat de aanwijzing van een projectlocatie nodig is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor

het opwekken van duurzame energie”) wordt in artikel 7.20 lid 3 onder b als volgt gespecificeerd: “in deze visie is afgewogen welke locaties binnen de gemeente geschikt zijn gelet op aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit”.

In paragraaf 2.1 is de locatieafweging waarom wordt gevraagd, inzichtelijk gemaakt. Aangetoond moet nog worden dat de aspecten zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit een voldoende grote rol hebben gespeeld in de locatieafweging. Wat betreft het zorgvuldig ruimtegebruik is de vraag denkbaar of het zonnepark niet ook in bestaand bebouwd gebied zou kunnen worden gesitueerd.

In antwoord hierop wordt verwezen naar paragraaf 2.1 waar de locatiekeuze wordt beschreven vanuit de doelstellingen van het project. Een van de doelstellingen is: het vinden van een andere, duurzame bestemming voor de gronden die ooit als een groter grondcomplex zijn aangekocht voor het bedrijventerrein, maar die buiten het plangebied liggen.

Wat betreft de ruimtelijke kwaliteit is de insteek dat er een kwalitatief hoogwaardige landschappelijke inpassing komt voor het zonnepark, die ook een bijdrage levert aan het ten dele herstellen van het karakter van het slagenlandschap.

3.3.4 Maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling

Op grond van artikel 7.20 lid 3 onder c van de regels van de Verordening ruimte mag de (project)afwijkingsbevoegdheid op grond van op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo alleen worden toegepast als (onder meer): “de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft”. Dit wordt specifiek gemaakt in artikel 7.20 lid 4 onder a, b en c:

4. De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in het derde lid onder c wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:
 - a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
 - b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
 - c. de bijdrage die wordt geleverd aan maatschappelijke doelen.

Meervoudig ruimtegebruik zal worden gerealiseerd. Er zijn kansen. De grond onder en tussen de zonnepanelen zal daarvoor worden benut. Ten opzichte van landbouwgrond kan de ecologische balans zelfs positief zijn. In het plan voor de landschappelijke inpassing zijn hier concrete scenario’s voor opgenomen met de aanleg van water, een bloemrijk grasland en het aanplanten van inheemse soorten.

Het beperken van de impact op de omgeving zal gebeuren door middel van de landschappelijke inpassing. Deze biedt tevens de kans het karakter van het slagenlandschap ten dele te herstellen.

De volgende bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke doelen: er worden goede mogelijkheden geboden voor maatschappelijke deelname aan het project (van de energiewinning). Dat is één van de doelstellingen van het project: zie paragraaf 2.1.

In paragraaf 2.1 staat die doelstelling als volgt uitgewerkt:

Mogelijkheden voor participatie

De locatie biedt, door een gunstige ligging ten opzichte van woongebieden, goede mogelijkheden voor maatschappelijke deelname aan het project (het betrekken van bewoners bij de energieopwekking). De ligging is ideaal vanuit de optiek van burgerparticipatie en betrokkenheid van inwoners bij het opwekken van duurzame energie. Inwoners kunnen straks zien waar hun stroom vandaan komt. Middels participatiemodellen (o.a. door middel van een energiecoöperatie) worden

burgers in de gelegenheid gesteld om een (financieel) belang verwerven in het zonnepark. Dat kan via de postcoderoosregeling en via crowdfunding. Het bereik van de postcoderoos is weergegeven in figuur 1. Binnen de maximale 'roos' kunnen 65.000 huishoudens worden bereikt.

Inpasbaarheid in de omgeving

Op grond van artikel 7.20 lid 3 onder d van de regels van de Verordening ruimte mag de (project)afwijkingsbevoegdheid op grond van op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo alleen worden toegepast als (onder meer): “de ontwikkeling gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving”. Dit wordt in hoofdstuk 4 nagegaan.

3.4 Conclusie beleidskader

De ontwikkeling van het zonnepark is in overeenstemming met het rijks-, provinciaal- en het gemeentelijk beleid. De ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen uit het energieakkoord om in 2023 16% van de energiebehoefte uit hernieuwbare en duurzame energiebronnen te halen. Vanuit het provinciaal beleid geldt dat aandacht moet worden besteed aan de landschappelijke inpassing van de locatie. Dit komt in paragraaf 5.6 van deze ruimtelijke onderbouwing aan bod.

Het Energieakkoord van het Rijk is richtinggevend voor projecten als dat van het zonnepark aan de Achterste Groes. Maar voor deze ruimtelijke onderbouwing vormen de provinciale beleidsvereisten uit de Verordening ruimte vormen de centrale opgave. Hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing is daar grotendeels aan gewijd. Daarna wordt in hoofdstuk 4 een ruimtelijke beoordeling van het project geformuleerd. Dat biedt zowel het sluitstuk van de onderbouwing dat er wordt voldaan aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening, als het sluitstuk van de onderbouwing dat er wordt voldaan aan de provinciale vereisten.

4. Ruimtelijke beoordeling

In dit hoofdstuk wordt het project van het zonnepark aan de Achterste Groes in Heesch in zijn ruimtelijke context geplaatst.

Bestemmingsplannen Buitengebied Bernheze (1998 en 2012)

De gronden waarop het beoogde zonnepark is geprojecteerd, kennen twee juridisch-planologische regelingen:

in het westelijke deel van het besluitgebied (= westelijk van de – fictief verlengde – westgrens van het bouwvlak van Raktstraat 4): “Buitengebied Bernheze”, vastgesteld in 1998; de gronden hebben in dit deel van het besluitgebied de bestemming “Agrarisch gebied”;

in het oostelijk deel van het besluitgebied (= oostelijk van de – fictief verlengde – westgrens van het bouwvlak van Raktstraat 4): “Buitengebied Bernheze”, vastgesteld in 2012; de gronden hebben in dit deel van het besluitgebied de bestemming “Agrarisch”.

De volgende drie typen ruimtelijke relaties rond het – eenmaal gerealiseerde – zonneparkproject worden hierbij in beeld genomen:

1. De ruimtelijke relaties tussen het zonnepark en de plek / ondergrond / het landschap;
2. de – inwaartse – ruimtelijke effecten die van de omliggende ruimtelijke functies uitgaan op het zonnepark;
3. de – uitwaartse – ruimtelijke effecten die van het zonnepark uitgaan op de omliggende ruimtelijke functies.

Samen geven deze drie typen ruimtelijke relaties de ruimtelijke context van de beoogde nieuwe zonnepark weer. Door middel van dit 'in de context plaatsen' wordt het bouwplan ruimtelijk beoordeeld en worden er ruimtelijke afwegingen gemaakt. Uiteraard zijn die afwegingen ook gebaseerd op de wet-, regel- en beleidskaders die in hoofdstuk 3 zijn behandeld.

4.1 Ruimtelijke relaties tussen het zonnepark en de plek / de ondergrond / het landschap

In deze paragraaf staat de vraag centraal: hoe wordt er in het zonneparkproject gebruik gemaakt van de ruimtelijke relaties die er (zullen komen te) bestaan tussen het zonnepark en de plek / ondergrond / het landschap waarin deze zonnepark zal worden gerealiseerd?

Of het beoogde zonnepark wordt beoordeeld als wel of niet passend op deze plek, op deze ondergrond en in dit landschap, is afhankelijk van de wijze van benutting van de plek, de ondergrond, het landschap door het zonneparkproject.

Hieronder worden drie belangrijke manieren aangeduid waarop het project de plek, de ondergrond, het landschap benut.

4.1.1 Een goede ontwerpmatch tussen de elementen van het zonnepark en van het landschap (op deze locatie)

Dit zonneparkproject maakt goed gebruik van de overeenkomsten in vorm en grootte die er op deze locatie zijn tussen opstellingen van zonnepanelen en de basiselementen van het landschap, de ‘slagen’: lange, smalle percelen grond, die door sloten van elkaar worden gescheiden.

De historische – deels terug te brengen – structuur van het landschap (het slagenlandschap) vormt de aanleiding voor het invoegen van het zonnepark in dat landschap. Het feit dat een zonnepark bestaat uit langgerekte opstellingen van zonnepanelen, sluit aan bij de langgerekte percelen van het oorspronkelijke landschap. Er is hier sprake van een match in uiterlijke vorm (lang, smal) en in orde van grootte (de lengte van een rij zonnepanelen is van een zelfde orde van grootte als de lengte van een ‘slag’). Daarom is de keuze om het zonnepark op deze locatie te realiseren, vanuit dit ontwerpaspect gezien, een goede keuze. De uitkomst van de locatiekeuze, zoals deze staat beschreven in de conclusie van hoofdstuk 2 is daarom fysiek-ruimtelijk (en historisch-geografisch) in grote lijnen als passend te typeren.

Ook de landschappelijke inpassing maakt gebruik van deze overeenkomsten in vorm en grootte tussen opstellingen van zonnepanelen en het slagenlandschap. Zie daarvoor de situatietekening in hoofdstuk 2.

4.1.2 Verantwoord gebruik van de grond ten behoeve van zonne-energiewinning

De grond die gebruikt gaat worden als zonnepark, heeft een agrarische bestemming en wordt al sinds vele jaren agrarisch gebruikt. De grond is uitstekend geschikt voor agrarisch gebruik. Het is een goede kwaliteit landbouwgrond. Daarom zou het aanleggen van een zonnepark op zulke grond ook beschouwd kunnen worden als een ontoelaatbare onttrekking van primair voor agrariërs bestemde grond. De opstellingen met zonnepanelen worden vanuit die redenering en vanuit hun aard (het zijn bouwwerken) als ‘verstedelijking’ beschouwd die niet in het buitengebied thuishoort. Vervolgens wordt hierop doorgeredeneerd dat zonnepanelen allereerst op daken thuishoren, en eventueel grondgebonden op boerenerven, maar niet op open agrarische grond. Pas als alle daken (en eventueel erven) vol liggen, mag er vanuit deze redenering gedacht gaan worden aan grootschalige grondgebonden opstelling ten koste van agrarische grond.

In dit verband is van belang dat deze gronden al jarenlang zijn voorbestemd voor een andere toekomstige bestemming. Al in 2003 zijn de betreffende gemeenten zowel naar elkaar toe als met de provincie een afspraak aangegaan voor de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein. In het Uitwerkingsplan Waalboss, door Gedeputeerde Staten vastgesteld in december 2004, werd daarvoor een zoekgebied ten westen van Heesch aangewezen ter grootte van 380 ha. Binnen dit zoekgebied zou een locatie gezocht moeten worden voor een bedrijventerrein van 125 ha bruto.

De zoektocht leidde vanuit meerdere modellen tot de keuze voor het model ‘Mid-west’, aan de westzijde van Heesch, maar niet aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied van Heesch. Dit werd uiteindelijk vastgelegd in het Structuurplan Regionaal Bedrijventerrein Heesch West en de Strategische Milieubeoordeling, zoals deze in maart 2006 werden vastgesteld door de raden van de (voormalige) gemeente Maasdonk en Bernheze.

De verdere, concrete invulling in een bestemmingsplan is vervolgens fors vertraagd vanwege met name de behoefte-discussie welke ontstond vanwege de economische recessie. Eind 2016 zijn daarover nieuwe afspraken gemaakt tussen de provincie en de regio in het kader van het Regionaal Ruimtelijk Overleg. Op basis daarvan wordt nu gewerkt aan een ontwerpbestemmingsplan.

Zoals hierboven eerder aangegeven, betreft dat dus een plangebied dat aanmerkelijk kleiner is dan destijds voorzien. De gronden waarop nu een zonnepark wordt voorzien, maken deel uit van in 2003 verworven gronden. Deze gronden werden aangekocht ten behoeve van een regionaal bedrijventerrein, ondanks dat omvang en exacte locatie daarvan op dat moment nog niet bekend waren. Niettemin werd tot aankoop besloten omdat de gelegenheid tot aankoop zich toen voordeed en voorzien kon worden dat deze gronden, gezien omvang en ligging, zeker voor een belangrijk deel ten behoeve van het bedrijventerrein benut zouden kunnen gaan worden. Dat blijkt nu ook het geval, doch voor het gedeelte waarvoor dit niet het geval is, wordt nu een bestemming als zonnepark voorzien.

Kortom, een andere bestemming voor deze agrarische gronden is dus al heel lang voorzien.

Verder is het idee dat grote opstellingen met zonnepanelen intrinsiek niet thuishoren op agrarische grond, niet noodzakelijkerwijs juist. Er zijn gemeenten in Nederland die zonnepanelen mogelijk maken onder de (breed opgevatte) agrarische bestemming, namelijk als ‘zonneteelt’ (op zogenoemde zonne-akkers). Van zon oogst je energie, zoals je van het land of van het water eetbare producten oogst. In diezelfde richting van een verbrede opvatting van landbouw wijst het feit dat boeren in groten getale grond aanbieden aan zonne-energieprojecten. Deze boeren zien daar zelf geen probleem in, maar juist verdienmogelijkheden.

Voor een reactie op het argument dat allereerst uitsluitend op daken (en eventueel erven) zonnepanelen moeten worden neergelegd verwijzen wij naar paragraaf 3.3.2.

Het gebruik van de gronden aan de Achterste Groes voor energiewinning kan dus worden gekenschetst als een verantwoord gebruik van de grond.

4.1.3 Landschappelijke inpassing van het zonnepark

In paragraaf 4.1.1 is de locatie voor het zonnepark fysiek-ruimtelijk (en historisch-geografisch) in grote lijnen als passend getypeerd. In paragraaf 4.1.2 is beargumenteerd waarom het verantwoord is de agrarische gronden op deze locatie te gaan gebruiken voor zonne-energiewinning, hoewel de beschikbaarheid van de grond voor gewone agrarische bedrijvigheid daarmee verloren gaat (althans voor de duur van het project). Nu moet nog worden gewezen op de landschappelijke inpassing van het zonnepark.

In de bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing, “Landschappelijke inpassing Zonnepark Achterste Groes Heesch West”, wordt het plan voor de landschappelijke inpassing weergegeven. De landschappelijke inpassing van het project zorgt ervoor dat het project in landschappelijk opzicht voldoende in zijn omgeving wordt ingepast, nadat de locatiekeuze in eerste instantie al heeft gezorgd voor een noodzakelijke mate van ‘passendheid op deze locatie’.

4.2 Effecten van de omringende ruimtelijke functies op het beoogde nieuwe zonnepark

In deze paragraaf staat de vraag centraal: Welke effecten hebben de omringende functies op het – eenmaal gerealiseerde – nieuwe zonnepark?

Er wordt ervan uitgegaan dat de volgende ruimtelijke functies zich rondom de nieuwe zonnepark zullen bevinden of voordoen: wonen, bedrijven, agrarisch, verkeer, parkeren, water en recreëren. Bovenstaande vraag wordt hieronder respectievelijk voor elk van die functies gesteld en beantwoord.

4.2.1 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het wonen in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

In de omgeving van het zonnepark bevinden zich verspreid woningen, aan de Achterste Groes, de Zoggelsestraat en de Raktstraat. Rechtstreeks zal daar geen effect van uitgaan. Het zonnepark zal niet open zijn voor publiek, dus het zal ook geen plaats worden waar omwonenden naartoe gaan en elkaar zullen ontmoeten. Wel kunnen mensen deelnemen aan het project van energieopwekking. Ruimtelijk zal dit geen merkbare effecten hebben.

4.2.2 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van de (niet-agrarische) bedrijven in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

Er bevinden zich een aantal (niet-agrarische) bedrijven-aan-huis in de directe omgeving van de projectlocatie. Deze zijn in het bestemmingsplan niet als bedrijf bestemd of van een aanduiding ‘bedrijf’ voorzien. Een uitzondering op het voorgaande is het ‘elektrotechnisch installatiebedrijf en caravanstalling’ op de Achterste Groes 11, waarvoor een aanduiding in het bestemmingsplan is opgenomen. Er zijn geen ruimtelijke effecten vanuit deze bedrijven op het zonnepark te verwachten.

Daarnaast zal het zonnepark – samen met de landschappelijke inpassing – het toekomstige nieuwe bedrijventerrein Heesch West van een ‘groene buffer’ voorzien ten opzichte van de omgeving. Omdat het zonnepark, de landschappelijke inpassing en het bedrijventerrein in nauwe samenhang met elkaar worden ontworpen, is niet te verwachten dat er negatieve effecten van het bedrijventerrein zullen uitgaan op het zonnepark.

4.2.3 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van de agrarische bedrijven in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

Agrarische gronden liggen – nu nog – rondom de locatie van het zonnepark. Twee agrarische bedrijven zijn vlakbij de locatie van het zonnepark gevestigd: een intensieve veehouderij op de Zoggelsestraat 100A en een paardenhouderij waar ook gerevalideerd kan worden, op de Achterste Groes 15. Van deze naburige agrarische bedrijven worden geen ruimtelijke effecten verwacht op het zonnepark.

4.2.4 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het verkeer en het parkeren in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

Hier worden geen ruimtelijke effecten van verwacht.

4.2.5 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het water in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

Hier worden geen ruimtelijke effecten van verwacht.

4.2.6 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het recreëren in de omgeving van het beoogde nieuwe zonnepark?

Er wordt veel paard gereden in deze omgeving. Van deze en andere vormen van vrijetijdsbesteding van mensen uit de buurt worden geen ruimtelijke effecten op het zonnepark verwacht.

4.3 Effecten van het beoogde nieuwe zonnepark op omringende ruimtelijke functies

In deze paragraaf staat de vraag centraal: Welke effecten heeft de – eenmaal gerealiseerde – nieuwe zonnepark op de omringende functies?

Er wordt ervan uitgegaan dat de volgende ruimtelijke functies zich rondom de nieuwe zonnepark zullen bevinden of voordoen: wonen, bedrijven, agrarisch, verkeer, parkeren, water en recreëren. Bovenstaande vraag wordt hieronder respectievelijk voor elk van die functies gesteld en beantwoord.

4.3.1 Welke ruimtelijke effecten gaat uit van de beoogde nieuwe zonnepark op het wonen in de omgeving?

In de omgeving van het zonnepark bevinden zich woningen, in een verspreide bebouwing, aan de Achterste Groes, de Zoggelsestraat en de Raktstraat. Slechts 3 woningen grenzen direct aan het terrein van het zonnepark. Het zonnepark inclusief landschappelijke inpassing betekent vooral voor de bewoners van deze woningen een verandering van horizon.

Het volgende moet hierbij worden opgemerkt. Ook als er niet voor was gekozen om op deze percelen een zonnepark aan te leggen, zou er – met de uiteindelijke komst van het bedrijventerrein Heesch West – in enigerlei vorm een verandering van horizon optreden voor de bewoners van deze woningen. Door de landschappelijke inpassing van het zonnepark (en anders geformuleerd: door de functie van ‘groene buffer’ die zonnepark en landschappelijke inpassing samen gaan vervullen tussen het bedrijventerrein Heesch West en de omgeving daarvan) betekent dit voor de bewoners van deze woningen vooral een groene aanblik. Uitzicht wordt weggenomen richting het westen. Hiervoor in de plaats komt een overwegend groen nieuw landschapselement. Eind 2017 en in de eerste helft van 2018 is diverse malen overlegd met omwonenden van het zonnepark. Als gevolg hiervan zijn de plannen aangepast, waarmee de afstand tussen de woningen en de zonnepanelen is vergroot. Tevens is een extra robuuste groene buffer voorzien aan de oostzijde van het zonnepark. De landschappelijke inpassing zal ook gedurende het verdere realisatietraject in overleg met de omwonenden nader worden vormgegeven.

Waar ondanks de landschappelijke inpassing toch zicht blijft bestaan op zonnepanelen, kan daarvan een geringe schittering uitgaan. Vooral de ochtend is het dagdeel waarin dit verschijnsel zich kan voordoen. De schittering blijft zeer beperkt. Het zonlicht dat op de panelen valt, wordt voor een groot deel door de panelen zelf geabsorbeerd. Voor informatie hierover, zie bijvoorbeeld: Rho, *Gemeente Arnhem. Effecten van zonneparken op de omgeving en voorbeelden van meervoudig ruimtegebruik*, 15 september 2016:

https://www.arnhem.nl/stad_en_wijken/projecten/energie_made_in_arnhem/Zonnevelden_in_Arnhem/Documenten_zonnevelden/Effecten_zonneparken.org

De omvormers en transformatoren produceren (beperkt) geluid. Gezien de plaatsing van de omvormers en de transformatoren en de grote afstanden tot de woningen ontstaat geen geluidsbelasting op de woningen.

Verder zijn er geen effecten te verwachten.

4.3.2 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op de (niet-agrarische) bedrijven in de omgeving?

Op de bedrijven die zijn gevestigd in de verspreide bebouwing rond de Achterste Groes, de Zoggelsestraat en de Raktstraat, zijn geen effecten te verwachten.

Op het toekomstige nieuwe bedrijventerrein Heesch West heeft het zonnepark (met landschappelijke inpassing) een 'ruimtelijk inpassend' effect. De landschappelijke inpassing van het zonnepark fungeert als een 'groene buffer' tussen bedrijventerrein en omgeving.

4.3.3 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op de agrarische bedrijven in de omgeving?

Er zijn geen effecten te verwachten.

4.3.4 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het verkeer en het parkeren in de omgeving?

Er wordt weinig verkeer gegenereerd door het zonnepark. Want de opgewekte energie wordt door leidingen afgevoerd, niet over de weg. Ook zijn er vrijwel geen grondstoffen, voedingsmiddelen of andere zaken die aangevoerd moeten worden voor het dagelijkse functioneren van de energiewinning.

Er is voldoende ruimte voor parkeerplaatsen op het terrein van het zonnepark.

Er zijn daarom geen verkeers- of parkeereffecten van enige betekenis te verwachten.

4.3.5 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het water in de omgeving?

Er zijn geen effecten te verwachten.

4.3.6 Welke ruimtelijke effecten gaan uit van het beoogde nieuwe zonnepark op het recreëren in de omgeving?

Er zijn geen effecten te verwachten.

4.4 Conclusies ruimtelijke beoordeling

In de paragrafen 4.1, 4.2 en 4.3 is het zonnepark op de volgende manieren in haar ruimtelijke context geplaatst. In beeld genomen zijn respectievelijk:

- 4.1 de ruimtelijke relaties tussen het zonnepark en de plek / ondergrond / het landschap;

- 4.2. de – inwaartse – ruimtelijke effecten die van de omliggende ruimtelijke functies uitgaan op het zonnepark;
- 4.3. de – uitwaartse – ruimtelijke effecten die van het zonnepark uitgaan op de omliggende ruimtelijke functies.

De bevindingen kunnen als volgt worden samengevat;

- 4.1. het zonnepark past in dit landschap, op deze ondergrond en op deze plek;
- 4.2. effecten van andere functies in de omgeving staan het beoogde zonnepark niet in de weg;
- 4.3. effecten van het beoogde zonnepark zijn niet onevenredig belemmerend voor de bestaande andere functies in de omgeving en in een bepaald opzicht (waar het gaat om de 'groene buffer'-functie ten opzichte van het toekomstige bedrijventerrein Heesch West) zelfs gunstig voor de bestaande andere functies in de omgeving.

5. Sectorale toetsen

5.1 Ecologie

5.1.1 Wet- en regelgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming (WNB) van kracht. Deze wet vervangt de voorgaande Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. De Wet Natuurbescherming maakt het mogelijk om aan te haken bij de omgevingswet en Wabo-procedure. Het bevoegd gezag is verlegd van het rijk naar provincie. De gemeente speelt bij aanhaken Wabo een rol in het pre-toetsen van aanvragen, informatievoorziening en handhaven van de opgelegde voorwaarden. De WNB ziet toe op het zorgvuldig handelen en het handhaven van verbodsartikelen ten aanzien van beschermde soorten dieren en planten en natuurgebieden. Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient vooraf getoetst te worden of de werkzaamheden mogelijk een negatief effect

kunnen hebben op beschermde soorten en beschermde gebieden. Als dit het geval is, zal een ontheffing nodig zijn op overtreding van de WNB.

De in de aanvraag betrokken activiteiten zijn:

- Het afwijken van het bestemmingsplan Buitengebied voor wat betreft het gebruik van de gronden voor een zonnepark.
- Het bouwen van de opbouwconstructie waarop de zonnepanelen worden geplaatst en een erfafscheiding rondom het zonnepark.
- Het aanleggen van een interne parkbekabeling en transformatoren voor het transporteren van de opgewekte energie.
- Het inrichten van een zone rondom het zonnepark ten behoeve van de landschappelijke inpassing, alsmede de realisatie van landschappelijke elementen binnen het zonnepark.

Gebiedsbescherming

Om de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden te kunnen halen en vergunningen in het kader van de WNB te kunnen verlenen, is het een vereiste dat de neerslag van stikstof - de stikstofdepositie - wordt teruggedrongen. Elke toename aan stikstof op Natura 2000-gebieden wordt daarom getoetst in het kader van de WNB.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Binnen de door het Rijk en provincie gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water- en milieucondities voor kenmerkende ecosystemen van (inter)nationaal belang. Indien er significante negatieve effecten optreden op het NNB, dienen deze gecompenseerd te worden. Dit wordt geregeld via het ruimtelijke ordening spoor en hier dienen afspraken via de provincie over gemaakt te worden.

Flora en fauna (soortenbescherming)

De WNB richt zich naast gebieden en bossen op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De WNB bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid in Europees beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijnen), landelijke beschermde soorten en andere provinciaal beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van de provincie. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de WNB voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend. Uiterlijk bij het nemen van een besluit dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt, zal daarom zekerheid moeten zijn verkregen dat overtredingen van de NBW niet optreden.

5.1.2 Onderzoek en conclusie ecologie

Gebiedsbescherming

In en in de directe omgeving (tot 10 km) van de percelen voor het zonnepark zijn geen Natura 2000-gebieden gelegen. Een kans op negatieve effecten op beschermde gebieden als gevolg van de beoogde ontwikkeling is dan ook uitgesloten.

Tevens maken de gronden geen deel uit van Natuurnetwerk Brabant (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd). Er liggen in en rond het zoekgebied geen ecologische verbindingszones.

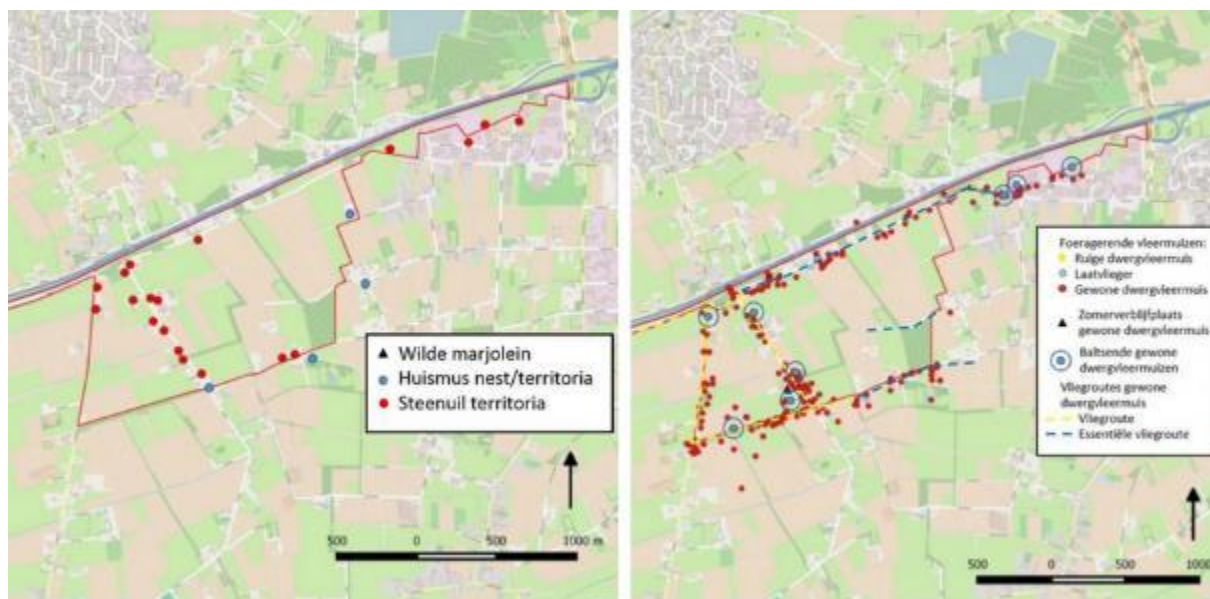
Aan de randen van de percelen komen wel groenstructuren voor in de vorm van bosschages en bomenrijen.

Soortenbescherming

Er is in 2013 en 2015 in het kader van het Flora en Fauna-onderzoek voor bedrijventerrein Heesch West geïnventariseerd welke beschermde plant- en diersoorten in en direct rond het zoekgebied voorkomen. De ecologische situatie is in de tussentijd niet veranderd. Maar er kunnen zich wel nieuwe soorten gevestigd hebben. Dit zal met een update van het bestaande onderzoek bekeken moeten worden.

Figuur 8: luchtfoto zoekgebied (Cyclomedia)

Figuur 9: Beschermd plant- en diersoorten in en om het zoekgebied (bron gegevens: Natuurbalans, Divergens 2015)

Op basis van het uitgevoerde Flora en Fauna-onderzoek liggen er geen belemmeringen om hier een zonnepark te realiseren. Wel is een aanvullende veldtoets nodig om te kijken welke soorten zich daadwerkelijk in het gebied bevinden, op het moment dat de activiteiten/werkzaamheden gaan plaatsvinden om het zonnepark te gaan realiseren.

Procedureel: De initiatiefnemer vraagt bij de provincie een verklaring van geen bedenkingen aan, op basis van de volledigheidstoets van de gemeentelijke ecofoon. Deze maakt vervolgens onderdeel uit van de vergunning. Indien aangehaakt wordt met de WABO-procedure zal de aanvraag bij de gemeente komen te liggen. De gemeente vraagt dan een VVGB aan bij de provincie welke onderdeel wordt van de gemeentelijke WABO-vergunning.

Beoordeling Wet Natuurbescherming

Werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot verstoring van broedvogels, planten, zoogdieren en amfibieën. Indien de werkzaamheden voor de geplande ontwikkelingen buiten het broedseizoen plaatsvinden worden voor vogels geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Binnen het broedseizoen dient bij activiteiten de zorgplicht nageleefd te worden ten aanzien van het vermijden van verstoring van broedende vogels. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Hiervoor zal voorafgaand aan de werkzaamheden compensatie plaatsvinden. Bijvoorbeeld door het ophangen van nestkasten in de directe omgeving. Dit geldt ook voor aantasting van het leefgebied van de steenuil, vleermuizen, modderkruiper en wilde marjolein. Een mitigerend- en compenserend plan voor deze soorten is nodig om de gunstige staat van instandhouding te behouden. Dit plan zal goedgekeurd moeten worden door bevoegd gezag en voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd worden door initiatiefnemer.

Uiteraard geldt te allen tijde de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Dus niet enkel de beschermde soorten.

5.2 Landschap

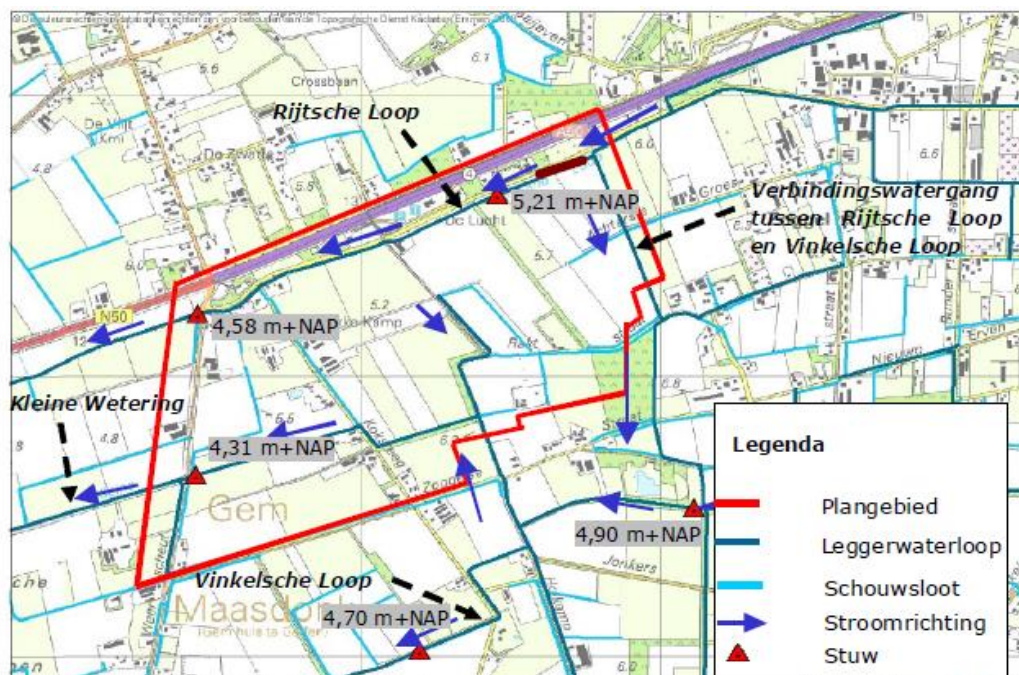
5.2.1 Water in het besluitgebied

In de legger van het Waterschap worden drie typen watergangen onderscheiden:

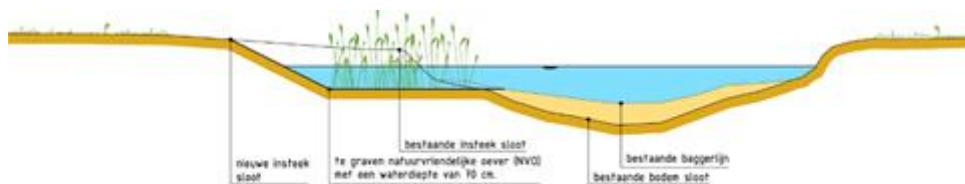
1. Primaire watergangen: rood op de kaart;
2. Secundaire watergangen: blauw op de kaart;
3. Tertiaire watergangen: groen op de kaart.

De status van de watergang en de breedte (tussen de insteken) zijn van invloed op de breedte van de schouwpaden en eventuele vergunningen bij het afwijken van de standaardmaten. De sloot aan de westzijde van het besluitgebied is een zogenaamde leggerwaterloop. Hiernaast moet een schouwpad van 5 meter vrijgehouden worden. Langs de weg de Achterste Groes, die door het besluitgebied loopt, loopt een schouwsloot. Deze mag niet gedempt worden.

35

Figuur 10: Waterlegger met de verschillende typen watergangen

Figuur 11: Profiel natuurvriendelijke oever

5.3 Toetsing aan overige sectorale belangen

5.3.1 verkeer

Het zonnepark trekt vrijwel geen extra verkeer aan. Het terrein is afgesloten en zal slechts incidenteel betreden worden voor onderhoud. De verkeer-aantrekkende werking zal beduidend minder zijn dan voor het huidige agrarische gebruik.

In dit hoofdstuk vindt de toetsing plaats van het voornemen om het zonnepark te realiseren aan het relevante sectorale beleid en wet- en regelgeving. Het gaat daarbij om de effectbeschrijving van het voornemen op de aspecten 'verkeer', 'milieu', 'water', 'ecologie', 'landschap' en 'cultuurhistorie en archeologie'. Ook de verplichte watertoets komt in dit hoofdstuk aan bod. In de afsluitende paragraaf wordt de vraag beantwoord of het project voldoet aan de relevante sectorale wet- en regelgeving en aan welke voorwaarden voldaan moet worden die relevant zijn voor de door de initiatiefnemer aangevraagde omgevingsvergunning.

5.3.2 Geur

Een zonnepark heeft geen geur-effecten.

5.3.3 Luchtkwaliteit

Evenmin heeft een zonnepark effecten op luchtkwaliteit.

5.3.4 Bedrijven en milieuzonering.

Een zonnepark betreft geen milieuplichtige activiteit.

5.4 Beeld van het landschap

Het plangebied ligt in het buitengebied van de kern Heesch, gemeente Bernheze. Hier komt een kleinschalig slagenlandschapstype voor. Het ligt op de grens met de hoger gelegen dekzandrug (aanduiding 3L5 op de geomorfologische kaart). De dekzandrug is een zandige afzetting bestaande uit voedselarme, vochtige tot droge zandgronden.

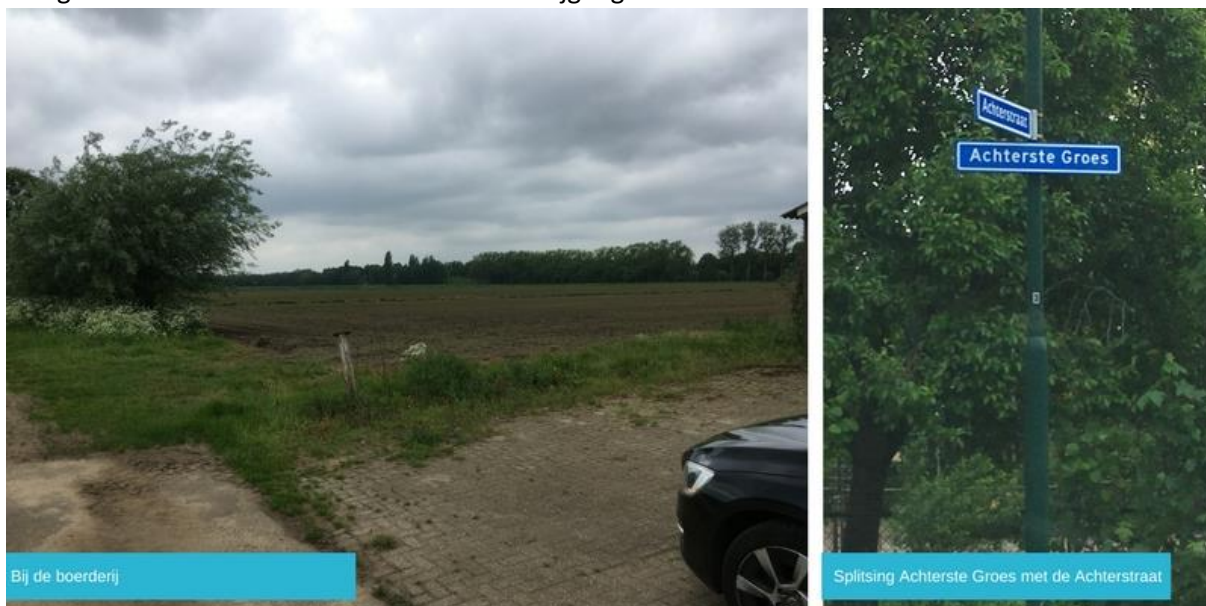
Een slagenlandschap wordt gekenmerkt door smalle weides en akkers die worden omzoomd door houtwallen en bomenrijen. Dit levert een kamerstructuur op. Van oorsprong waren de kavels hier zeer lang en smal. Ze hadden een maatvoering van circa 300 bij 30 meter. De kavels waren hier allemaal noord-zuid gericht. Ook hier werden de kavels omgeven met bomenrijen, houtsingels- en wallen, waardoor er een kleinschalig gebied ontstond. In de loop der jaren zijn de beplantingsstroken verdwenen, en zijn veel kavels samengevoegd. De huidige kavels hebben nog wel steeds dezelfde lengte (300 meter), maar zijn veel breder geworden (ca 100 meter). Er is een grootschaliger, opener en eentoniger landschap ontstaan.

Figuur 12: Beeld van het landschap

5.5 Informatievoorziening

De Gemeenschappelijke Regeling Heesch West en de gemeente Bernheze willen graag aan de omgeving laten zien hoe het zonnepark functioneert. Bij het zonnepark willen zij informatie geven aan geïnteresseerde buurtbewoners en voorbijgangers.

Figuur 13: Locaties informatievoorziening

Op een aantal logische plekken kan een informatievoorziening over het zonnepark worden ingepast in de vorm van panelen:

- Op de splitsing van de Achterste Groes met de Achterstraat;
- Bij de boerderij aan de Achterste Groes;
- Aan de Zoggelsestraat; en
- Langs de Bossche Baan.

Voor de informatievoorziening zal op termijn een plan worden opgesteld.

5.6 Inrichtingsplan en landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van het zonnepark is als onderstaand vormgegeven:

- Naast de bestaande brede (legger)sloot komt aan de westzijde een brede, robuuste bosstrook (met bomen en struweel). Er wordt uitgegaan van een breedte van 15 meter. De bomen worden zo'n 15 meter hoog. Deze bosstrook vormt de grens met het bedrijventerrein Heesch West.
- een brede, robuuste bosstrook (met bomen en struweel) aan de oostzijde van het deel van het zonnepark ten noorden van de Achterste Groes. Er wordt uitgegaan van een breedte van 15 meter. De bomen worden zo'n 15 meter hoog
- een drietal struweelstroken (5 meter breed) met zoom (maximaal 3 meter hoog)
- een tweetal smallere sloten/ greppels (met flauw talud/ riet)
- een drietal bredere sloten als afscherming vanaf de wegen Achterste Groes en Bossche Baan.
- een tweetal bredere sloten als afscherming ten westen van de zonnepanelen.
- aan de noordzijde ± 15 solitaire bomen, als afscherming met de Bossche Baan.
- In de westelijke groenzone wordt een wandelpad aangelegd.
- daar waar geen zonnepanelen liggen en geen beplanting staat is ruimte voor bloemrijk grasland.

Met uitzondering van de sloten en het groen langs de Achterste Groes en Bossche Baan volgen alle genoemde stroken en sloten de lijnen van het landschap en lopen dus in noord-zuid richting.

De beplanting die gebruikt wordt, zal inheems zijn en past bij het slagenlandschap. Soorten die hier goed groeien zijn eik, veldesdoorn, es, boskriek, kornoelje, kardinaalshoed, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, hondsroos en gelderse roos.

Er wordt een netwerk gemaakt van de bloemrijke graslandstroken. Deze worden ingezaaid met inheems bijen- en vlindermengsel. Er vindt extensief beheer plaats, waarbij gefaseerd gemaaid wordt, maximaal 2 keer per jaar.

Vanuit ecologisch standpunt is het gebruik van veel doornstruiken wenselijk (meidoorn, sleedoorn).

De bosstroken aan de oost- en westzijde kunnen al deze soorten 'huisvesten'. De bomen zullen niet precies in het midden staan, maar meer naar het westen in de westelijke strook en meer naar het oosten in de oostelijke strook, om zo de schaduwwerking op de zonnepanelen te beperken.

Bij de struweelstroken zullen diverse soorten struiken worden toegepast, boskriek/ wilde kers, (rode en gele) kornoelje, kardinaalsmuts, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, hondsroos en gelderse roos.

Toepassing van streekeigen origineel inheems plantmateriaal (zoals (eenstijlige) meidoorn) in plaats van plantmateriaal uit het buitenland.

Langs de struweelstroken komt een zogenaamde mantel-zoomvegetatie om meer gradiënten te realiseren en daarmee de biodiversiteit te bevorderen.

5.6.1 Natuurtypen

De bosstrook en het struweel zijn vooral geschikt voor (struweel)vogels, de sloten voor diverse soorten vissen zoals de modderkruiper. De sloten krijgen natuurvriendelijke oevers om leefgebied voor watervogels, amfibieën en water- oeverplanten te bevorderen. Het bloemrijk grasland is vooral voor vlinders en bijen een interessant gebied.

Figuur 14: Natuurtypen

5.6.2 Onderhoudspaden

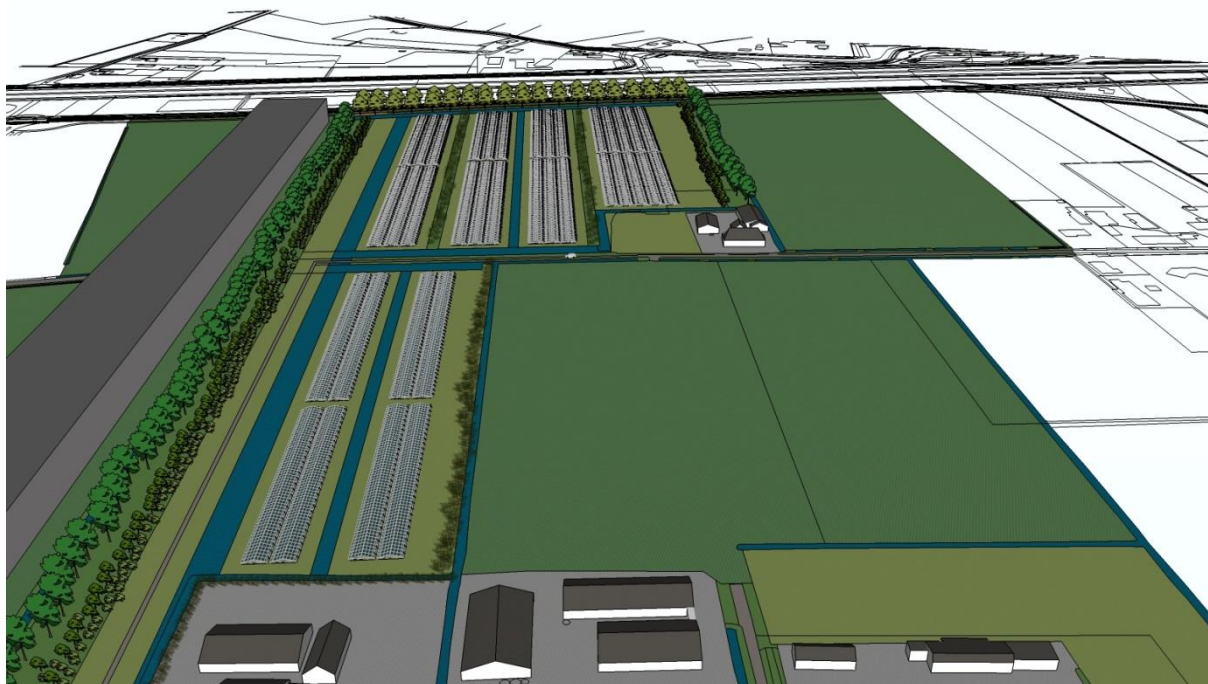
Nabij de beplanting en de sloten is voldoende ruimte aanwezig. Hier kan eventueel een tractor rijden voor onderhoud aan de beplanting en sloten. De grond wordt niet (half)verhard, zodat zoveel mogelijk grond benut kan worden voor bloemrijk grasland. Tussen de stellages met elk 8 panelen komt een onderhoudspad van een halve meter. Dit wordt niet verhard, maar kan ook met bloemrijkgrasmengsel worden ingezaaid.

5.6.3 Trafo huisjes

Er zullen 3 trafohuisjes geplaatst moeten worden. Deze worden geplaatst naast de beplantingsstroken zodat ze zoveel mogelijk wegvallen in de beplanting. Ze worden in de lengterichting geplaatst.

5.6.4 Afscherming door hekwerken en brede sloten

Het terrein moet voldoende afgeschermd worden tegen diefstal en vandalisme. Voor dit laatste moet voor zonneparken een “worpafstand” vanaf de openbare weg in acht worden genomen om beschadiging van de panelen te voorkomen. Ter voorkoming van een landschapsbeeld met zichtbare hekwerken, is er een sterke voorkeur voor toepassing van natuurlijke elementen als sloten en dichte beplantingsstroken om diefstal en vandalisme te voorkomen. Langs de Achterste Groes en de Bosschebaan komt een brede sloot (circa 10 meter), waardoor een hekwerk niet nodig is. Ook in de groenzone aan de westzijde van de zonnepanelen komt een brede sloot (circa 10 meter) waarmee de zonnepanelen worden gescheiden van het wandelpad. Eventueel worden in de noord-zuid lopende beplantingsstroken hekwerken (2,25 meter hoog, gaashekwerk, met prikkeldraad) geplaatst. Deze zullen dan nauwelijks zichtbaar zijn.

Figuur 15: Aanduiding water zonnepark

5.6.5 Hinder van zonlicht op de panelen vanaf de A59

De zonnepanelen worden laag bij de grond en in een oost-west-opstelling geplaatst onder een lage (15 graden) hellingshoek. Het risico op reflectie / schittering van de zonnepanelen richting verkeer op de ventweg of de A59 aan de noordzijde is daardoor zeer gering. Dit is mede te danken aan het feit dat de zonneweide wordt omringd door groenstroken rondom én tussen de zonnepanelen.

Figuur 16: Impressie opstelling zonnepark

5.7 Archeologie en cultuurhistorie

5.7.1 Toetsingskader archeologie

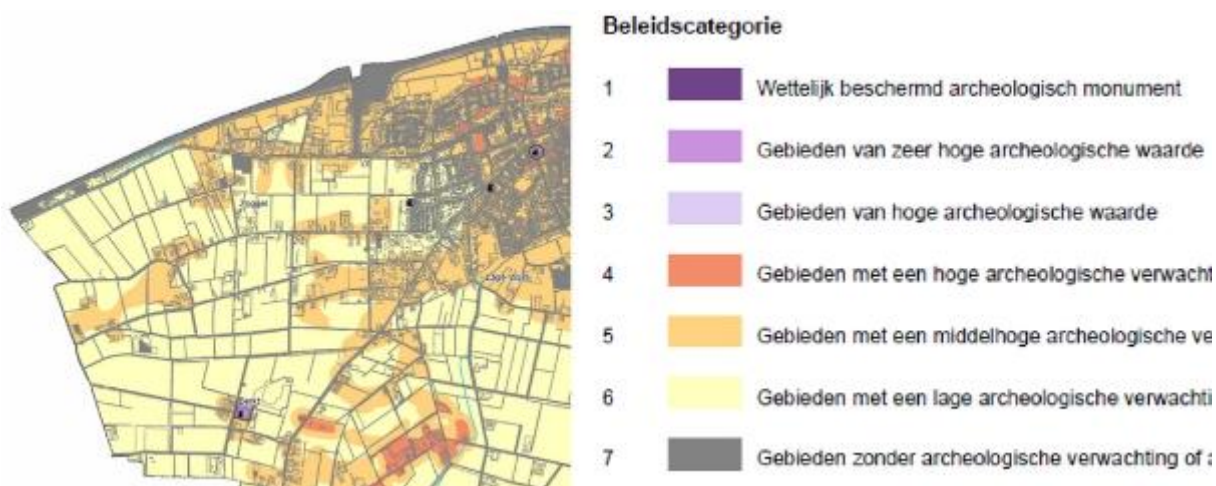
Met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz 2007) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro 2008) hebben gemeenten de rol gekregen van bevoegd gezag. Hiermee is de zorg voor archeologische belangen een verantwoordelijkheid van de gemeente geworden. De gemeente Bernheze heeft ervoor gekozen, in het kader van voornoemde wetgeving een eigen archeologie-beleid te formuleren. Dit archeologiebeleid is op 3 februari 2011 door de gemeenteraad vastgesteld en bestaat uit de 'Nota Archeologiebeleid gemeente Bernheze' en de 'Archeologische Verwachtings- en Beleidsadvieskaart Gemeente Bernheze'.

De Nota Archeologiebeleid geeft het archeologiebeleid van de gemeente Bernheze weer. Het opnemen van archeologische waarden en verwachtingswaarden in de bestemmingsplannen is een belangrijk instrument bij het beschermen van archeologische waarden.

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht geworden. Deze wet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. In een ruimtelijke onderbouwing dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Archeologiebeleid Bernheze

Het archeologiebeleid is op 3 februari 2011 door de gemeenteraad vastgesteld en bestaat uit de "Nota Archeologiebeleid gemeente Bemheze" en de "Archeologische Verwachtings- en Beleidsadvieskaart Gemeente Bernheze". Op basis van deze documenten is de gemeente Bernheze in staat om op verantwoorde wijze een archeologiebeleid te implementeren dat een juiste balans weet te vinden tussen een goede omgang met het archeologisch erfgoed en andere maatschappelijke belangen die bij planontwikkelingen moeten worden gewogen.

Figuur 17: Archeologische Verwachtings- en Beleidsadvieskaart Gemeente Bernheze

5.7.2 Beoordeling archeologiegebied

In het plangebied is de beleids categorie 6 aanwezig en in het zuidelijke puntje een kleine vlek categorie 5. In dat deel worden geen ingrepen gepleegd. Voor de categorieën 6 en 7 geldt dat deze vrijgesteld zijn van verder archeologisch onderzoek. Voor beleids categorie 5, de middelhoge verwachtingswaarde, geldt een vrijstelling bij een ontwikkeling tot 2.500 m² en een vrijstelling bij een ontwikkeling waarbij de verstoring minder is dan 0,40 m onder maaiveld.

5.7.3 Cultuurhistorie

Vanuit cultuurhistorie is sprake van een slagenlandschap. Met de landschappelijke inpassing van het zonnepark zoals toegelicht in paragraaf 5.2 is hier invulling aan gegeven.

5.7.4 Conclusie archeologie en cultuurhistorie

Het gebied is aangeduid als lage archeologische waarde, dus nader onderzoek is niet vereist.

5.8 Water

5.8.1 Toetsingskader water

Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder b van het Bro dient inzicht te worden gegeven in de gevolgen voor de waterhuishouding die samenhangen met een ruimtelijke ontwikkeling die door middel van een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt.

Het projectgebied ligt binnen het beheersgebied van het waterschap Aa en Maas. In het kader van het overleg met betrokken bestuursorganen (op grond van artikel 3.1.1 van het Bro) wordt het ontwerp van de omgevingsvergunning voorgelegd aan het waterschap Aa en Maas. Het advies van het waterschap, het zogenaamde wateradvies, zal bij de uiteindelijke vergunningverlening worden betrokken.

Water plangebied zonnepark

Op deze locatie wordt geen waterberging voorzien; deze wordt voorzien aan westzijde bedrijventerrein. Rioolaansluitingen zijn niet van toepassing. Er zijn dus geen effecten voor water wat betreft het zonnepark.

5.8.2 Beoordeling water

Het waterschap hanteert een standaard format voor het beoordelen van de effecten van een ruimtelijke ontwikkeling op de waterhuishouding. Dit is de zogeheten watertoetstabel. De watertoetstabel ondersteunt de onderbouwing van de wateraspecten in het ruimtelijk plan.

5.8.3 Conclusie water

De ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse. In het kader van het overleg met betrokken bestuursorganen wordt de vergunningaanvraag afgestemd met het waterschap. Het wateradvies wordt bij de uiteindelijke vergunningverlening betrokken.

5.9 Conclusie sectorale toetsen

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de diverse sectorale aspecten. Archeologie levert geen belemmering op.

De ontwikkeling past binnen het gestelde beleid en de geldende sectorale wet- en regelgeving. Bij de uitvoering dient rekening worden gehouden met de volgende voorwaarden.

- Indien de aanleg van het zonnepark binnen het broedseizoen plaatsvindt, dient bij activiteiten de zorgplicht nageleefd te worden ten aanzien van het vermijden van verstoring van broedende vogels. De nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Hiervoor zal voorafgaand aan de werkzaamheden compensatie moeten plaatsvinden.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een mitigerend- en compenserend plan voor aantasting van het leefgebied van de steenuil, vleermuizen, modderkruiper en wilde marjolein te worden opgesteld. Dit plan zal goedgekeurd moeten worden door bevoegd gezag en voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd moeten worden door initiatiefnemer.
- De aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing van het project dient zeker gesteld te zijn, hetgeen als voorwaarde aan de omgevingsvergunning wordt verbonden.
- In het kader van het vooroverleg dient het waterschap om wateradvies worden gevraagd.

6. Uitvoerbaarheid en overleg

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient inzicht te worden gegeven in de maatschappelijke uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning. Het gaat daarbij zowel om de financieel-economische onderbouwing van de omgevingsvergunning als om de overige aspecten die met de uitvoering ervan te maken hebben. Daarnaast moet worden aangegeven hoe om is gegaan met het betrekken van omwonenden en belanghebbenden bij dit project.

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De onderzochte kavels in Heesch West bieden goede mogelijkheden tot de rendabele ontwikkeling en exploitatie van zonneweides.

Het terrein beslaat circa 10 hectare bruto waarvan netto ongeveer 3,3 hectare door zonnepanelen zal worden gebruikt.

De bruto-netto-verhouding van 3:1 is het gevolg van de zorgvuldige uitwerking van de landschappelijke inpassing van de zonneweides waarbij rekening is gehouden met velerlei facetten.

In totaal worden er ongeveer 21.000 zonnepanelen geplaatst die samen ongeveer 6 MW gaan produceren, genoeg voor ongeveer 1.700 huishoudens op jaarbasis.

De Gemeenschappelijke Regeling Heesch West is eigenaar van de gronden waarop de ontwikkeling van het zonnepark gaat plaatsvinden. Een anterieure overeenkomst afsluiten is daarom niet nodig.

Uit de bijlage “Advies GR ontwikkeling en exploitatie zonneweides Heesch West” blijkt dat de investering in de zonneparken een positief rendement oplevert, zowel voor deelnemers aan de Regeling Verlaagd Tarief als voor een investeerder in de zonnepanelen die gebruik maken van de SDE+-regeling.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De initiatiefnemer heeft in de voorfase van deze ontwikkeling contact gehad met de direct omwonenden. Hierbij heeft de initiatiefnemer de omwonenden geïnformeerd over het plan voor de ontwikkeling van het zonnepark. In 2017 en 2018 zijn diverse bijeenkomsten gehouden waar de plannen zijn gepresenteerd en besproken met omwonenden. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten zijn de plannen aangepast.

Daarnaast wordt in het kader van de wettelijke procedure het ontwerp van deze omgevingsvergunning met de bijbehorende stukken gepubliceerd en ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn kunnen belanghebbenden hun zienswijze op de ontwikkeling kenbaar maken.

Aanvullend is bij de voorbereidingen meermaals afgestemd met de drie lokale energie coöperaties van de drie deelnemende GR-gemeenten. Zij willen samen werken en nadrukkelijk een rol spelen bij de participatie van bewoners door middel van crowdfunding of de postcoderoosregeling.

7. Conclusies

Na een zorgvuldige locatieselectieprocedure binnen Heesch West zijn uiteindelijk twee locaties overgebleven: één aan de oostzijde van het bedrijventerrein als buffer met de bebouwde omgeving en één aan de westzijde in de keg waar geen bedrijven mogen worden gevestigd en de waterberging voor het bedrijventerrein is voorzien.

Deze beide locaties voldoen het beste aan alle criteria die worden gesteld aan een goede locatie voor een zonnepark voor grootschalige energieopwekking. Zij zijn dus beiden geschikte locaties voor het realiseren van een zonnepark. De locatie Achterste Groes wordt als eerste opgepakt en in dit document nader uitgewerkt.

De ontwikkeling van het zonnepark Achterste Groes is in overeenstemming met het rijks-, provinciaal- en het gemeentelijk beleid. De ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen uit het energieakkoord om in 2023 16% van de energiebehoefte uit hernieuwbare en duurzame energiebronnen te halen. Vanuit het provinciaal beleid geldt dat aandacht moet worden besteed aan de landschappelijke inpassing van de locatie. Dit komt in paragraaf 5.2 van deze ruimtelijke onderbouwing aan bod.

Het Energieakkoord van het Rijk is richtinggevend voor projecten als dat van het zonnepark aan de Achterste Groes. Maar voor deze ruimtelijke onderbouwing vormen de provinciale beleidsvereisten uit de Verordening ruimte vormen de centrale opgave. Hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing is daar grotendeels aan gewijd. Daarna wordt in hoofdstuk 4 een ruimtelijke beoordeling van het project geformuleerd. Dat biedt zowel het sluitstuk van de onderbouwing dat er wordt voldaan aan het vereiste van een goede ruimtelijke ordening, als het sluitstuk van de onderbouwing dat er wordt voldaan aan de provinciale vereisten.

In de paragrafen 4.1, 4.2 en 3.3 is het zonnepark op de volgende manieren in haar ruimtelijke context geplaatst. In beeld genomen zijn respectievelijk:

- 4.1 de ruimtelijke relaties tussen het zonnepark en de plek / ondergrond / het landschap;
- 4.2. de – inwaartse – ruimtelijke effecten die van de omliggende ruimtelijke functies uitgaan op het zonnepark;
- 4.3 de – uitwaartse – ruimtelijke effecten die van het zonnepark uitgaan op de omliggende ruimtelijke functies.

De bevindingen kunnen als volgt worden samengevat;

- 4.1 het zonnepark past in dit landschap, op deze ondergrond en op deze plek;
- 4.2 effecten van andere functies in de omgeving staan het beoogde zonnepark niet in de weg;
- 4.3. effecten van het beoogde zonnepark zijn niet onevenredig belemmerend voor de bestaande andere functies in de omgeving en in een bepaald opzicht (waar het gaat om de 'groene buffer'-functie ten opzichte van het toekomstige bedrijventerrein Heesch West) zelfs gunstig voor de bestaande andere functies in de omgeving.

Uit hoofdstuk 5 blijkt dat de ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor de diverse sectorale aspecten. De ontwikkeling past binnen het gestelde beleid en de geldende sectorale wet- en regelgeving.